

RAPPORT

Onthaalonderwijs

2010 - 2011

2011 - 2012

Ministerie van Onderwijs & Vorming
Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODi)
Afdeling Scholen Basis en CLB
Afdeling Scholen Secundair en DKO
Koning Albert II-laan 15, 1210 Brussel
<http://www.ond.vlaanderen.be/wegwijs/agodi>

Vlaamse overheid

Eindredactie

Peter Bex
AgODi, Secundair Onderwijs en DKO

**Met medewerking van
Johan Heymans en Bjorn Vandevelde**

AgODi, Basisonderwijs en CLB
Stany Criel en Veerle Merckaert
AgODi, Secundair onderwijs en DKO

Lay-out en fotografie

Kim Baele

Depotnummer

D/2013/3241/176

Verantwoordelijke uitgever

Guy Janssens
Administrateur-generaal; Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODi)

Inhoud

Inleiding	3
Hoofdstuk 1: Regelgeving	4
1 Gewoon voltijds secundair onderwijs	
2 Deeltijds beroepssecundair onderwijs	
3 Gewoon basisonderwijs	
Hoofdstuk 2: Cijfers	8
1 Leerlingen	
1.1 Algemeen	
1.2 Problematische afwezigheden	
1.3 Doorstroming naar het reguliere onderwijs in het secundair onderwijs	
2 Scholen	
2.1 Organiserende scholen	
2.2 Aantal scholen naar regio	
2.3 Aantal scholen per net	
3 Afwijkingen	
3.1 Aantallen	
3.2 Positief/negatief	
3.3 Redenen voor een positieve / negatieve beslissing	
Besluit en aanbevelingen	58
Glossarium	60
Afkortingenlijst	62
Overzicht van tabellen	63
Overzicht van figuren	66

Inleiding

In dit rapport wordt het belangrijkste cijfermateriaal over de leerlingen en de scholen van het onthaalonderwijs in de schooljaren 2010-2011 en 2011-2012 gebundeld.

We baseren ons op relevante cijfers en informatie afkomstig uit de volgende bronnen:

- de inschrijvings- en leerlingendatabank;
- de elektronische meldingen door scholen van leerlingen die 30 halve dagen problematisch afwezig waren;
- het overzicht van de afwijkingsaanvragen.

Deze databanken worden gevoed met informatie die de onderwijsinstellingen ons bezorgen.

Naast een schets van de wetgeving en een beschrijvende analyse van de cijfergegevens, formuleren we in dit rapport ook een aantal conclusies en beleidsaanbevelingen.

De regelgeving rond anderstalige nieuwkomers ligt in het basisonderwijs anders dan in het secundair onderwijs. Daarover leest u alles in het volgende hoofdstuk. Ook de gegevensverzending verloopt voor beide niveaus op een verschillende manier. Daardoor zijn er voor het basisonderwijs minder gegevens voorhanden. Het basisonderwijs zal in vergelijking met het secundair dan ook maar in beperkte mate aan bod komen in dit rapport.

Wanneer er in het rapport wordt gesproken over het voltijds secundair onderwijs, gaat het enkel over het gewoon voltijds secundair onderwijs. In het buitengewoon onderwijs wordt immers geen onthaalonderwijs georganiseerd.

1.1 Voltijds secundair onderwijs

De regelgeving voor het onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers in het Voltijds secundair onderwijs is vastgelegd in de Codex Secundair Onderwijs¹ en het Besluit van de Vlaamse Regering van 24 mei 2002² en verder geconcretiseerd in de omzendbrief SO 75.³

Het onthaalonderwijs heeft tot doel Nederlandsonkundige leerlingen, die onlangs in België zijn aangekomen, op te vangen en hen zo snel mogelijk Nederlands te leren. Zo kunnen ze zich integreren in de onderwijsvorm en studierichting die het nauwst aansluit bij hun individuele capaciteiten. Het onthaalonderwijs moet het voor deze leerlingen mogelijk maken hun studie in het regulier secundair onderwijs met succes voort te zetten.

Een anderstalige nieuwkomer kan als regelmatige leerling tot het onthaalonderwijs toegelaten worden als hij voldoet aan de volgende voorwaarden:

- uiterlijk op 31 december volgend op het begin van het schooljaar enerzijds minimaal 12 jaar en anderzijds geen 18 jaar geworden zijn;
- een nieuwkomer zijn, dat wil zeggen maximaal één jaar ononderbroken in België verblijven;
- het Nederlands niet als moedertaal of thuistaal hebben;
- de onderwijstaal onvoldoende beheersen om met goed gevolg de lessen bij te wonen in een instelling met het Nederlands als onderwijstaal;
- maximaal negen maanden ingeschreven zijn (juli en augustus niet inbegrepen) in een onderwijsinstelling met het Nederlands als onderwijstaal.

Op de eerste, tweede en vijfde voorwaarde kan, in uitzonderlijke en bijzondere omstandigheden, een afwijking verkregen worden bij het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODI).

Om in aanmerking te komen voor het organiseren van het onthaalonderwijs, moesten er in de deelnemende school of scholen van de scholengemeenschap op 1 oktober of op een latere datum minimaal 25 regelmatige anderstalige nieuwkomers ingeschreven zijn. Sinds 1 januari 2013 is deze norm niet meer van toepassing. De oprichtingsnorm is afgeschaft om te compenseren dat door OD XXI de oprichting van onthaalonderwijs binnen een scholengemeenschap onder de programmatiestop (en de procedure tot afwijking hierop voor uitzonderlijke gevallen) valt.

¹ Besluit van de Vlaamse Regering van 17 december 2010 houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs, laatst gewijzigd op 2 januari 2013.

² Besluit van de Vlaamse Regering van 24 mei 2002 inzake de organisatie van onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers in het gewoon voltijds secundair onderwijs, laatst gewijzigd op 24 juni 2011.

³ SO 75: "Onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers in het gewoon voltijds secundair" d.d. 30 juni 2006, laatst gewijzigd op 6 augustus 2012.

Scholen die onthaalonderwijs organiseren, hebben recht op een specifiek urenpakket van 2,5 uur per anderstalige nieuwkomer. Telkens als het aantal anderstalige nieuwkomers met vier, verspreid over de organiserende school of scholen, kan de scholengemeenschap een herberekening van het pakket uren-leraar aanvragen. Telkens als het aantal anderstalige nieuwkomers met vier afneemt, moet de scholengemeenschap een herberekening van het pakket uren-leraar aanvragen. De leerlingen worden eveneens in rekening gebracht bij de leerlingentelling op 1 februari, voor het vaststellen van het reguliere urenpakket van de school of scholen.

Daarnaast heeft elke contactschool van een scholengemeenschap die in aanmerking komt voor de organisatie van onthaalonderwijs en voor de toekenning van een specifiek pakket uren-leraar recht op 22 uren-leraar om gewezen anderstalige nieuwkomers te ondersteunen tijdens en na de overstap naar het reguliere onderwijs. Deze uren worden alleen toegekend als in de betrokken school of scholengemeenschap het schooljaar daarvoor een onthaaljaar werd ingericht.

Tijdens schooljaar 2010-2011 hadden scholengemeenschappen de mogelijkheid om een tweede onthaaljaar in te richten. Het tweede onthaaljaar had als doelstelling om het rendement van het onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers te verhogen en de overstap van de leerlingen naar het regulier secundair onderwijs vlotter te laten verlopen. Leerlingen konden in dit tweede onthaaljaar een van de studiebewijzen uit de eerste graad van het secundair onderwijs behalen. Voor de organisatie van het tweede onthaaljaar was geen specifieke financiering of subsidiëring voorzien zoals voor het eerste onthaaljaar. Aan het einde van schooljaar 2010-2011 is er een evaluatie⁴ gemaakt van het tweede onthaaljaar. Uit deze evaluatie blijkt dat er niet op onderbouwde wijze kan worden geconcludeerd dat het tweede onthaaljaar voldoende gunstige effecten heeft op de leervorderingen van de leerlingen. Er is dan ook voor geopteerd het tweede onthaaljaar niet structureel te verankeren, maar om scholen via het gebruik van flexibele leertrajecten de mogelijkheid te geven in te spelen op de noden van de leerlingen.

Aangezien al het cijfermateriaal met betrekking tot het tweede onthaaljaar terug te vinden is in het evaluatierapport, gaan we in dit rapport niet verder in op het tweede onthaaljaar.

1.2 Deeltijds beroepssecundair onderwijs

Sinds de invoering van het stelsel van leren en werken⁵ is de regelgeving wat betreft het onthaalonderwijs in het DBSO vervat in het decreet betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap⁶. Deze regelgeving wordt verder geconcretiseerd in omzendbrief SO/2008/08 m.b.t. leren en werken⁷.

In het schooljaar 2007-2008 werd onthaalonderwijs in het deeltijds onderwijs voor het laatst georganiseerd als proeftuin. Sindsdien kan elk Centrum voor Deeltijds Onderwijs (CDO) onthaalonderwijs inrichten. Anders dan in het voltijdse onderwijs geldt er geen minimumaantal ingeschreven nieuwkomers.

4 Departement Onderwijs en Vorming, Evaluatie tweede onthaaljaar voor anderstalige nieuwkomers, mei 2011.

5 Zie glossarium

6 Decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap, laatst gewijzigd op 3 september 2012.

7 SO/2008/08: "Stelsel van leren en werken", d.d. 8 augustus 2008, laatst gewijzigd op 6 augustus 2012.

Het deeltijds onthaalonderwijs is een specifiek en tijdelijk onderwijsaanbod dat anderstalige nieuwkomers voorbereidt op betere doorstroming naar arbeidsdeelname. Het onderwijsaanbod is gericht op taalvaardigheid, inburgering en zelfredzaamheid. Het onthaalonderwijs is geïntegreerd in een beroepsopleiding.

Per anderstalige nieuwkomer wordt bovenop het reguliere urenpakket 1,2 uren leraar toegekend uitsluitend bestemd om onthaalonderwijs te organiseren. Deze toekenning is beperkt tot de periode van inschrijving. Ook de anderstalige nieuwkomers die een persoonlijk ontwikkelingsstraject⁸ volgen, komen daarvoor in aanmerking. Bij elke wijziging van het aantal anderstalige nieuwkomers gebeurt een herberekening van het specifieke pakket uren-leraar.

Om toegelaten te worden tot het onthaalonderwijs DBSO, mag de leerling niet meer voltijds leerplichtig zijn en moet hij aan volgende voorwaarden voldoen:

- een nieuwkomer zijn, dat wil zeggen maximaal één jaar ononderbroken in België verblijven;
- het Nederlands niet als moedertaal of thuistaal hebben;
- maximaal negen maanden ingeschreven zijn of geweest zijn - de maanden juli en augustus niet inbegrepen - in een onderwijsinstelling met het Nederlands als onderwijstaal;
- het Nederlands onvoldoende beheersen om deeltijds beroepssecundair onderwijs met goed gevolg te doorlopen;
- op 31 december na het begin van het schooljaar de leeftijd van achttien jaar nog niet hebben bereikt.

AgODi kan in uitzonderlijke en bijzondere omstandigheden afwijkingen verlenen op de eerste, derde en vijfde voorwaarde.

1.3 Gewoon basisonderwijs

De regelgeving wat betreft het onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers in het gewoon basisonderwijs zit vervat in de omzendbrief BaO 2006/03 van 30 juni 2006⁹.

Om toegelaten te worden tot het onthaalonderwijs BaO, moet de leerling aan een aantal voorwaarden voldoen:

- 5 jaar of ouder zijn (of ten laatste op 31 december van het lopende schooljaar 5 jaar worden);
- het Nederlands niet als moedertaal of thuistaal hebben;
- onvoldoende de onderwijstaal beheersen om met goed gevolg de lessen te kunnen volgen;
- maximaal 9 maanden ingeschreven zijn in een school met het Nederlands als onderwijstaal (vakantiemaanden juli en augustus niet meegerekend);
- een nieuwkomer zijn, d.w.z. maximaal één jaar ononderbroken in België verblijven.

In het basisonderwijs kunnen daarop geen afwijkingen verkregen worden.

Bij de procedure om in aanmerking te komen voor de organisatie van onthaalonderwijs, kunnen basisscholen tellen per school of per scholengemeenschap.

⁸ Zie glossarium

⁹ De wettelijke basis voor deze omzendbrief zit vervat in het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 : artikel 138, 3°; het besluit van de Vlaamse regering van 17 juni 1997 betreffende de personeelsformatie in het gewoon basisonderwijs: artikel 21 tot en met 23 en het besluit van de Vlaamse regering van 22 september 1998 zoals gewijzigd door het besluit van de Vlaamse regering van 8 februari 2002 betreffende de toelage voor anderstalige nieuwkomers.

Als er geteld wordt **per school**, wordt er gefinancierd of gesubsidieerd op de volgende wijze:

- Voor autonome kleuterscholen of autonome lagere scholen met maar één vestigingsplaats moeten ten minste **vier** anderstalige nieuwkomers als regelmatige leerling ingeschreven zijn op de eerste schooldag van september of in de loop van het schooljaar.
- Voor basisscholen moeten ten minste **zes** anderstalige nieuwkomers als regelmatige leerling ingeschreven zijn op de eerste schooldag van september of in de loop van het schooljaar.
- Een school kan hertellen als in de loop van het schooljaar het aantal anderstalige nieuwkomers dat als basis heeft gediend voor de vorige vaststelling met ten minste **vier** wordt overschreden.
- De financiering of subsidiëring wordt stopgezet als het aantal anderstalige nieuwkomers daalt onder de twee.
- Op schoolniveau hebben scholen recht op twee aanvullende lestijden per school die onthaalonderwijs aanbiedt. Voor elke anderstalige nieuwkomer krijgt de school anderhalve lestijd bij.

Als er geteld wordt **per scholengemeenschap**, wordt er gefinancierd of gesubsidieerd op de volgende wijze:

- Als op de eerste schooldag van september of in de loop van het schooljaar ten minste twaalf anderstalige nieuwkomers als regelmatige leerling ingeschreven zijn in alle scholen van de scholengemeenschap samen.
- De scholen binnen de scholengemeenschap kunnen hertellen als in de loop van het schooljaar het aantal anderstalige nieuwkomers dat als basis heeft gediend voor de vorige vaststelling met ten minste vier wordt overschreden.
- De financiering of subsidiëring van aanvullende lestijden wordt stopgezet als het aantal anderstalige nieuwkomers dat ingeschreven is, daalt onder de vier.
- Het aantal aanvullende lestijden dat wordt gefinancierd of gesubsidieerd op het niveau van de scholengemeenschap is anderhalve lestijd per anderstalige nieuwkomer. De aanvullende lestijden worden berekend op het niveau van de scholengemeenschap maar toegekend op schoolniveau.

Voor de opvang van gewezen anderstalige nieuwkomers wordt er voor het volledige schooljaar één lestijd gefinancierd of gesubsidieerd per gewezen anderstalige nieuwkomer die ingeschreven is op de eerste schooldag van oktober van het lopende schooljaar. Om die lestijden te verkrijgen zijn er geen minimumnormen vastgelegd. Zodra de school één gewezen anderstalige nieuwkomer telt, heeft de school recht op één aanvullende lestijd.

2.1 Leerlingen

Aantal leerlingen

Voltijds secundair onderwijs

	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012
Regelmatige leerlingen	1592	1746	2324	2597	3120
Vrije leerlingen	34	45	33	34	32
Totaal	1626	1791	2357	2631	3152

Tabel 1: Overzicht van het aantal OKAN-leerlingen in het voltijds secundair onderwijs op 1 februari

Het aantal OKAN-leerlingen is in de laatste vijf jaar telkens gestegen. In schooljaar 2011-2012 volgden er bijna dubbel zoveel leerlingen onthaalonderwijs als in schooljaar 2007-2008. Die stijging doet zich uitsluitend voor onder de regelmatige leerlingen. Het aantal vrije leerlingen bleef stabiel gedurende de laatste vijf schooljaren.

Wanneer we verder in dit rapport over het leerlingenaantal spreken, gaat het enkel over de regelmatige leerlingen.

	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012
1/10	1218	1369	1694	2010	2595
1/2	1592	1746	2324	2597	3120
30/6	1899	2179	2663	3262	3466

Tabel 2: Overzicht van het aantal regelmatige OKAN-leerlingen op verschillende data doorheen het schooljaar

Als we de leerlingenaantallen op verscheidene momenten in het schooljaar bekijken, zien we jaar na jaar een sterke stijging van het aantal OKAN - leerlingen gedurende het schooljaar.

Aandeel OKAN-leerlingen t.o.v. schoolbevolking	
2007-2008	0,34 %
2008-2009	0,40 %
2009-2010	0,54 %
2010-2011	0,60 %
2011-2012	0,73 %

Tabel 3: Overzicht van het aandeel regelmatige OKAN-leerlingen ten opzichte van de totale schoolbevolking in het voltijds secundair onderwijs op 1 februari

Naast de absolute leerlingenaantallen gaat ook het procentuele aandeel onthaalleerlingen in stijgende lijn.

Deeltijds beroepssecundair onderwijs

	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012
Regelmatige leerlingen	15	25	26	50	97
Vrije leerlingen	1	0	2	0	0
Totaal	16	25	28	50	97

Tabel 4: Overzicht van het aantal OKAN-leerlingen in het deeltijds beroepssecundair onderwijs op 1 februari

Vanaf schooljaar 2008-2009 kan elk CDO onthaalonderwijs inrichten en geldt er geen minimum-aantal leerlingen meer. De laatste twee schooljaren zien we een relatief sterke stijging van het aantal OKAN-leerlingen in het deeltijds onderwijs. We vermoeden dat dit ligt aan een ruimere bekendheid van deze mogelijkheid. We zien eveneens dat de laatste jaren meer leerlingen vanuit het onthaalonderwijs doorstromen naar het DBSO (zie p. 29). Het is mogelijk dat een aantal van deze leerlingen (via een afwijkingaanvraag) nog steeds als onthaalleerlingen kunnen worden gerekend.

Aandeel OKAN-leerlingen t.o.v. schoolbevolking	
2007-2008	0,23%
2008-2009	0,36%
2009-2010	0,36%
2010-2011	0,64%
2011-2012	0,96%

Tabel 5: Overzicht van het aandeel regelmatige OKAN-leerlingen ten opzichte van de totale schoolbevolking in het deeltijds beroepssecundair onderwijs op 1 februari

In schooljaar 2010-2011 zagen we ook in relatieve cijfers een sterke stijging van het aandeel OKAN-leerlingen in het deeltijds onderwijs. Die stijging zette zich door tijdens schooljaar 2011-2012.

Gewoon basisonderwijs

2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012
1317	1990	2512	2945	3173

Tabel 6: Overzicht van het aantal anderstalige nieuwkomers in het gewoon basisonderwijs

Nadat het aantal anderstalige nieuwkomers een opmerkelijke terugval kende in het schooljaar 2006-2007, is dat aantal in de schooljaren daarna opnieuw sterk toegenomen. In 2008-2009 was er zelfs een stijging van meer dan 50% t.o.v. het jaar daarvoor. Net zoals in het secundair onderwijs zet de stijgende lijn zich het schooljaar daarna ook sterk door. In 2011-2012 is er nog steeds een stijging, maar minder spectaculair dan de voorgaande schooljaren.

Aandeel anderstalige nieuwkomers t.o.v. schoolbevolking	
2007-2008	0,34%
2008-2009	0,52%
2009-2010	0,66%
2010-2011	0,65%
2011-2012	0,82%

Tabel 7: Overzicht van het aandeel anderstalige nieuwkomers t.o.v. de totale schoolbevolking in het gewoon lager onderwijs

Als we het aantal anderstalige nieuwkomers bekijken t.o.v. de totale schoolbevolking in het gewoon lager onderwijs, dan zien we dat de percentages van het schooljaar 2007-2008 in dezelfde lijn liggen als die in het gewoon secundair onderwijs. Vanaf het schooljaar 2008-2009 zet de stijging van het procentueel aantal anderstalige nieuwkomers zich in het basisonderwijs nog prominenter door dan in het secundair onderwijs. Nadat het percentage in 2009-2010 en 2010-2011 vrijwel gelijk bleef, is er in 2011-2012 opnieuw sprake van een opmerkelijke stijging.

	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012
1/10	944	1258	1571	1843	2100
1/2	1220	1765	2122	2481	2827
30/6	1317	1990	2512	2945	3173

Tabel 8: Overzicht van het totaal aantal anderstalige nieuwkomers in het basisonderwijs op verscheidene data doorheen het jaar

Als we het aantal anderstalige nieuwkomers op verscheidene momenten in het schooljaar bekijken, was vorige keer opgevallen dat het aantal in 2006-2007 een flinke duik nam. In 2007-2008 gaat het aantal echter weer gestaag naar omhoog. In de schooljaren die daarop volgen, gaat het sterk en onafgebroken naar omhoog. Toch is de stijging in 2011-2012 minder groot dan de voorgaande schooljaren.

Opmerking: in de cijfers die volgen nemen we enkel de regelmatige leerlingen in aanmerking. Tenzij anders aangegeven baseren we ons voor het secundair onderwijs op de cijfers van 1 februari.

Aantal leerlingen naar geslacht

Voltijds secundair onderwijs

	2007-2008		2008-2009		2009-2010		2010-2011		2011-2012	
M	875	55,0%	965	55,3%	1314	56,5%	1503	57,9%	1864	59,7%
V	717	45,0%	781	44,7%	1010	43,5%	1094	42,1%	1256	40,3%
Totaal	1592	100%	1746	100%	2324	100%	2597	100%	3120	100%

Tabel 9: Overzicht van het aantal regelmatige OKAN-leerlingen in het voltijds secundair onderwijs op 1 februari volgens geslacht

Tijdens de laatste vijf schooljaren zien we een lichte stijging van het aandeel jongens in het onthaalonderwijs (van 55% in schooljaar 2007-2008 tot bijna 60% in schooljaar 2011-2012). Ter vergelijking, in de totale populatie van het voltijds onderwijs zien we dat de verhouding jongens/meisjes bijna evenredig is.

Deeltijds beroepssecundair onderwijs

	2007-2008		2008-2009		2009-2010		2010-2011		2011-2012	
M	12	80,0%	18	72,0%	18	69,2%	37	74,0%	84	86,6%
V	3	20,0%	7	28,0%	8	30,8%	13	26,0%	13	13,4%
Totaal	15	100%	25	100%	26	100%	50	100%	97	100%

Tabel 10: Overzicht van het aantal OKAN-leerlingen in het deeltijds secundair onderwijs op 1 februari volgens geslacht

De verdeling tussen jongens en meisjes in het onthaalonderwijs in het DBSO schommelt wat over de jaren heen, maar jongens vormen telkens de grootste groep. In het schooljaar 2011-2012 waren meer dan 85% van alle leerlingen jongens. Ook in het reguliere deeltijds beroepssecundair onderwijs zitten aanzienlijk meer jongens dan meisjes (ongeveer twee derde van de leerlingen is een jongen).

Aantal leerlingen naar leeftijd¹⁰

Voltijds secundair onderwijs

	2007-2008		2008-2009		2009-2010		2010-2011		2011-2012	
18-jarigen	21	1,3%	24	1,4%	49	2,1%	53	2,0%	55	1,8%
17-jarigen	267	16,8%	286	16,4%	381	16,4%	474	18,3%	543	17,4%
16-jarigen	308	19,3%	339	19,4%	473	20,4%	482	18,6%	618	19,8%
15-jarigen	292	18,3%	305	17,5%	406	17,5%	382	14,8%	540	17,3%
14-jarigen	265	16,6%	297	17%	349	15%	463	17,8%	510	16,3%
13-jarigen	260	16,3%	304	17,4%	356	15,3%	419	16,1%	467	15,0%
12-jarigen	170	10,7%	183	10,5%	294	12,7%	317	12,2%	387	12,4%
11-jarigen	9	0,6%	8	0,5%	16	0,7%	7	0,3%	0	0,0%
Totaal	1592	100%	1746	100%	2324	100%	2597	100%	3120	100%

Tabel 11: Overzicht van het aantal OKAN-leerlingen in het voltijds secundair onderwijs op 1 februari volgens leeftijd

De leerlingen zijn vrij gelijkmatig verdeeld over de verschillende leeftijden heen. We zien alleen wat minder 12-jarigen en beduidend minder 18-jarigen. Tot en met schooljaar 2010-2011 nam ook een heel beperkt aantal 11-jarigen deel aan het onthaalonderwijs. Na het afschaffen van de proeftuinen was het voor 11-jarigen die een gelijkwaardigheid kunnen voorleggen met het getuigschrift basisonderwijs mogelijk om een afwijking op de leeftijdsvoorwaarde te krijgen. Sinds schooljaar 2011-2012 behoort het tot de autonomie van de toelatingsklassenraad om te oordelen of een leerling die rechtstreeks overkomt uit een niet-Vlaamse onderwijsinstelling aan de toelatingsvoorwaarden voldoet. In schooljaar 2011-2012 werd er aan geen enkele 11-jarige leerling afwijking verleend.

¹⁰ Op basis van het geboortjaar, bijv. de 12-jarigen voor het schooljaar 2011-2012 zijn leerlingen geboren in 1999.

Deeltijds beroepssecundair onderwijs

	2007-2008		2008-2009		2009-2010		2010-2011		2011-2012	
18-jarigen	0	/	1	4,0 %	3	11,5%	4	8,0 %	13	13,4%
17-jarigen	0	/	16	64,0%	13	50,0%	15	30,0%	51	52,6%
16-jarigen	10	66,7%	6	24,0%	7	26,9%	28	56,0%	29	29,9%
15-jarigen	5	33,3%	2	8,0%	3	11,5%	3	6,0 %	4	4,1 %
Totaal	15	100%	25	100%	26	100%	50	100%	97	100%

Tabel 12: Overzicht van het aantal OKAN-leerlingen in het deeltijds secundair onderwijs op 1 februari volgens leeftijd

De meeste OKAN-leerlingen in het DBSO zijn 16 of 17 jaar oud. We zien de laatste jaren wel een toename van het aantal 18-jarige leerlingen. Vooral in schooljaar 2011-2012 was er sprake van een sterke stijging.

Nationaliteit leerlingen

Voltijds secundair onderwijs

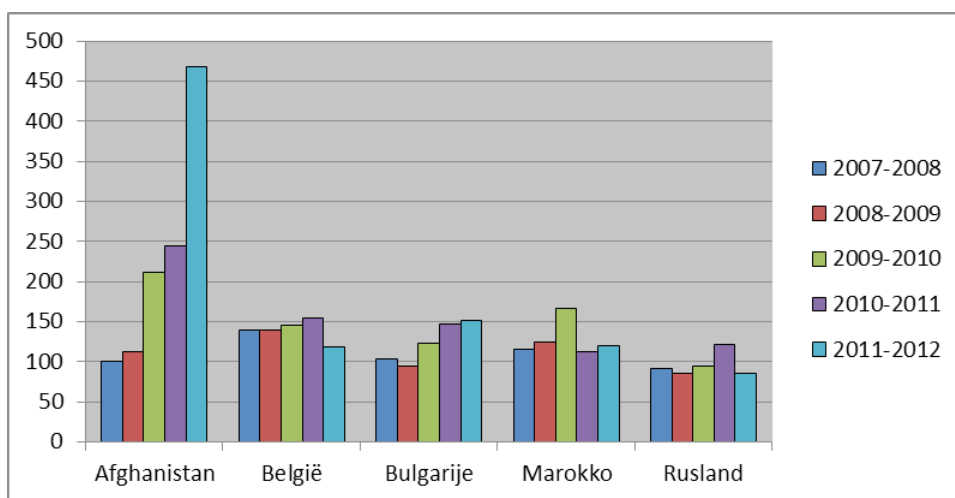
2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012
België (139)	België (140)	Afghanistan (212)	Afghanistan (245)	Afghanistan (468)
Marokko (115)	Marokko (124)	Marokko (167)	België (155)	Bulgarije (151)
Bulgarije (104)	Afghanistan (113)	België (145)	Kosovo (152)	Polen (143)
Afghanistan (100)	Bulgarije (95)	Bulgarije (123)	Bulgarije (147)	Irak (135)
Rusland (92)	Polen (90)	Irak (104)	Rusland (122)	Marokko (120)
Turkije (87)	Rusland (86)	Kosovo (98)	Irak (115)	België (118)
Polen (67)	Turkije (81)	Rusland (95)	Marokko (113)	Turkije (114)
Servië (65)	Irak (62)	Polen (91)	Macedonië (101)	Roemenië (98)
Ghana (57)	Ghana (60)	Turkije (89)	Armenië (99)	Servië (98)
Portugal (47)	China (47)	Armenië (82)	Servië (92)	Kosovo (86) / Rusland (86)

Tabel 13: Overzicht van de 10 meest voorkomende nationaliteiten bij OKAN-leerlingen op 1 februari

Sinds schooljaar 2009-2010 is de Afghaanse nationaliteit de meest voorkomende nationaliteit in het onthaalonderwijs. De laatste jaren merken we dan ook een heel grote toename van het aantal Afghaanse leerlingen in het onthaalonderwijs. In schooljaar 2011-2012 waren er meer dan vier keer zoveel Afghaanse leerlingen als in schooljaar 2007-2008 (toen de Afghaanse nationaliteit al de vierde meest voorkomende nationaliteit was).

Daarnaast zien we dat de Oost-Europese nationaliteiten ieder jaar sterk vertegenwoordigd zijn in het onthaalonderwijs. Ook stellen we de laatste jaren een toename van het aantal Iraakse leerlingen vast. Hoewel er nog steeds vrij veel leerlingen met de Belgische en de Marokkaanse nationaliteit instromen in het onthaalonderwijs, staan deze nationaliteiten in het schooljaar 2011-2012 niet langer in de top drie van nationaliteiten.

Hieronder vindt u een vergelijking van leerlingenaantallen voor de landen die sinds 2007 – 2008 deel uitmaken van de top tien.

Figuur 1: Vergelijking van de leerlingenaantallen voor de landen die sinds schooljaar 2007-2008 deel uitmaken van de top tien van meest voorkomende nationaliteiten in OKAN.

Deeltijds beroepssecundair onderwijs

Hieronder vindt u de meest voorkomende nationaliteiten bij OKAN-leerlingen in het DBSO. Alle nationaliteiten waarvoor er op de betreffende peildatum meer dan één leerling les volgde in het onthaalonderwijs in het DBSO zijn in de tabel opgenomen.

2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012
Marokko (4)	Roemenië (8)	Roemenië (7)	Afghanistan (11)	Afghanistan (21)
Albanië (2)	Afghanistan(3)	België (4)	Roemenië (9)	Roemenië (10)
Libanon (2)	Servië (3)	Afghanistan(3)	Bulgarije (5)	Bulgarije (8)
Servië (2)	Marokko (2)	Bulgarije (3)	China (3)	België (5)
			België (2)	Servië (3)
			Guinee (2)	Slovakije (3)
			Italië (2)	India (2)
			Somalië (2)	Kosovo (2)
			Togo (2)	Marokko (2)
				Pakistan (2)
				Polen (2)

Tabel 14: Overzicht van de meest voorkomende nationaliteiten bij OKAN-leerlingen DBSO op 1 februari

Net als in het onthaalonderwijs in het voltijds onderwijs zien we in het deeltijds onderwijs een sterke toename van het aantal Afghaanse leerlingen. Daarnaast zien we de laatste twee schooljaren ook meer Roemeense en Bulgaarse leerlingen.

Aantal leerlingen per provincie¹¹

Voltijds secundair onderwijs

Provincie	2007-2008		2008-2009		2009-2010		2010-2011		2011-2012	
Antwerpen	655	41,1%	787	45,1%	947	40,8%	1009	38,9%	1250	40,1%
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	107	6,7%	124	7,1%	178	7,7%	204	7,9%	195	6,3%
Limburg	205	12,9%	224	12,8%	313	13,5%	359	13,8%	408	13,1%
Oost-Vlaanderen	356	22,4%	348	19,9%	469	20,2%	569	21,9%	664	21,3%
Vlaams-Brabant	99	6,2%	116	6,6%	167	7,2%	157	6,0%	216	6,9%
West-Vlaanderen	170	10,7%	147	8,4%	250	10,8%	299	11,5%	387	12,4%
Totaal	1592	100%	1746	100%	2324	100%	2597	100%	3120	100%

Tabel 15: Overzicht van het aantal OKAN-leerlingen in het voltijds secundair onderwijs per provincie op 1 februari

De verdeling van OKAN-leerlingen over de provincies is vrij stabiel doorheen de jaren.

Antwerpen is steeds koploper wat betreft het aantal onthaalleerlingen, op de tweede plaats vinden we stevast Oost-Vlaanderen terug en op de derde plaats Limburg.

Als we een blik werpen op het totale aantal buitenlanders¹² per provincie¹³ zien we dat (in absolute cijfers) de meeste buitenlanders wonen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (352.344 buitenlanders) gevolgd door de provincie Antwerpen (162.052 buitenlanders). Dit stemt niet helemaal overeen met het beeld dat we zien in het onthaalonderwijs. We zien dat er, in vergelijking met het totale aantal buitenlanders, vrij weinig leerlingen in Brussel doorstromen naar het Nederlandstalige onthaalonderwijs. Waarschijnlijk kiezen veel buitenlanders voor het Franstalig onderwijs.

Hoewel er in Limburg relatief gezien veel buitenlanders (78.361) wonen, volgen er minder leerlingen onthaalonderwijs in vergelijking met Oost-Vlaanderen (65.301 buitenlanders). Dat heeft wellicht te maken met het feit dat veel buitenlanders in Limburg de Nederlandse nationaliteit bezitten (43.246 in Limburg tegen 9.778 in Oost-Vlaanderen). Het aantal buitenlanders per provincie stemt dus niet helemaal overeen met het aantal anderstalige nieuwkomers binnen het secundair onderwijs.

¹¹ Aantal leerlingen per provincie op basis van de school waar ze ingeschreven zijn. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is, hoewel dit geen provincie is, apart opgenomen.

¹² Personen met een andere nationaliteit dan de Belgische

¹³ FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie, Bevolking per nationaliteit per gemeente 1/1/2011, http://economie.fgov.be/nl/modules/publications/statistiques/bevolking/downloads/bevolking_per_nationaliteit_per_gemeente_01-01-2011.jsp

Deeltijds beroepssecundair onderwijs

Provincie	2007-2008		2008-2009		2009-2010		2010-2011		2011-2012	
	Aantal	Procent	Aantal	Procent	Aantal	Procent	Aantal	Procent	Aantal	Procent
Antwerpen	12	80,0%	6	24%	1	3,9%	0	/	25	25,8%
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	3	20,0%	18	72%	15	57,7%	21	42,0%	20	20,6%
Limburg	0	/	1	4%	6	23,1%	0	/	12	12,4%
Oost-Vlaanderen	0	/	0	/	0	/	20	40,0%	34	35,1%
Vlaams-Brabant	0	/	0	/	4	15,4%	0	/	0	/
West-Vlaanderen	0	/	0	/	0	/	9	18,0%	6	6,2%
Totaal	15	100%	25	100%	26	100%	50	100%	97	100%

Tabel 16: Overzicht van het aantal OKAN-leerlingen in het deeltijds beroepssecundair onderwijs per provincie op 1 februari

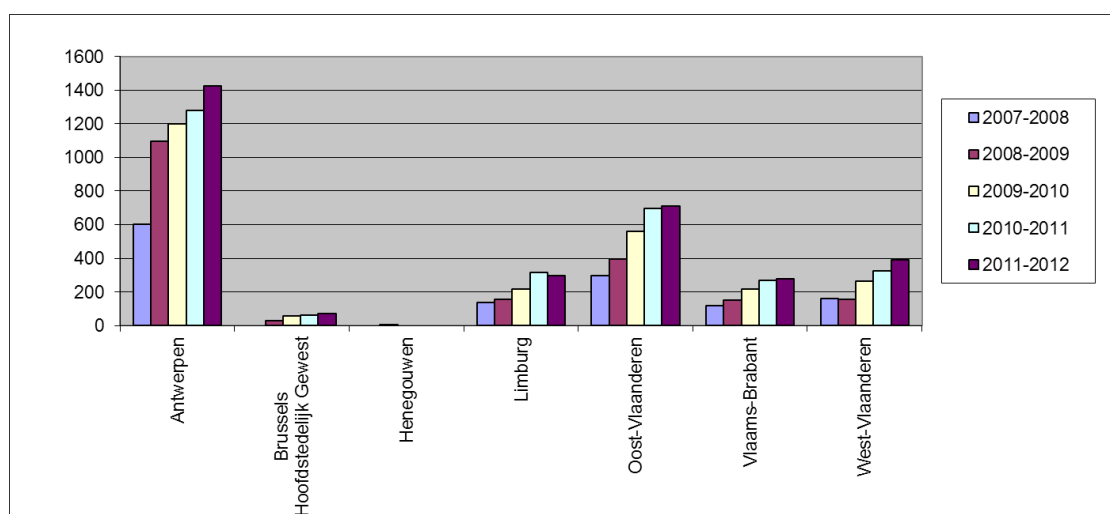
Het kleine leerlingenaantal in OKAN DBSO maakt het moeilijk om algemene conclusies te trekken. Toch valt op dat relatief veel leerlingen die OKAN DBSO volgen dat doen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De laatste twee schooljaren zijn er ook in Oost-Vlaanderen relatief veel leerlingen in OKAN DBSO. Deze cijfers moeten we enigszins nuanceren, omdat de leerlingen uit het Brussels Hoofdstedelijk gewest en uit Oost-Vlaanderen telkens in slechts twee centra les volgden.

Gewoon basisonderwijs

Provincie	2007-2008		2008-2009		2009-2010		2010-2011		2011-2012	
	Aantal	Procent	Aantal	Procent	Aantal	Procent	Aantal	Procent	Aantal	Procent
Antwerpen	604	45,9%	1098	55,2%	1199	47,7%	1280	43,5%	1427	45,0%
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	0		29	1,5%	59	2,3%	61	2,1%	70	2,2%
Henegouwen	0		2	0,1%	0		0		0	
Limburg	135	10,2%	158	7,9%	219	8,7%	318	10,8%	299	9,4%
Oost-Vlaanderen	297	22,6%	398	20,0%	558	22,2%	696	23,6%	710	22,4%
Vlaams-Brabant	119	9,0%	151	7,6%	215	8,6%	267	9,1%	278	8,8%
West-Vlaanderen	162	12,3%	154	7,7%	262	10,4%	323	11,0%	389	12,3%

Tabel 17: Overzicht van het aantal anderstalige nieuwkomers in het gewoon basisonderwijs per provincie

Uitgedrukt in een grafiek krijgen we het volgende beeld:

Figuur 2: Vergelijking van de anderstalige nieuwkomers per provincie in het gewoon basisonderwijs over de schooljaren heen

In Antwerpen zijn nog steeds veruit de meeste anderstalige nieuwkomers. Oost- en West-Vlaanderen vervolledigen de top drie. Die drie provincies hebben niet toevallig ook de hoogste totale leerlingenaantallen per provincie. De sterke stijging van anderstalige nieuwkomers is echter merkbaar in vrijwel alle regio's. Alleen Limburg kent een lichte terugval. Ook in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest herstelt het aantal anderstalige nieuwkomers zich gestaag, nadat er in 2007-2008 geen meer overbleven.

Net als in het secundair onderwijs stemt ook in het basisonderwijs het aantal buitenlanders per provincie niet overeen met het aantal anderstalige nieuwkomers.

Aantal leerlingen naar onderwijsnet

Voltijds secundair onderwijs

	2007-2008		2008-2009		2009-2010		2010-2011		2011-2012	
Gemeenschaps-onderwijs	462	29,0%	489	28,0%	723	31,1%	893	34,4%	1006	32,2%
Officieel Gesubsidieerd Onderwijs	388	24,4%	457	26,2%	603	26,0%	641	24,7%	782	25,1%
Vrij Gesubsidieerd Onderwijs	742	46,6%	800	45,8%	998	42,9%	1063	40,9%	1332	42,7%
Totaal	1592	100%	1746	100%	2324	100%	2597	100%	3120	100%

Tabel 18: Overzicht van het aantal OKAN-leerlingen volgens onderwijsnet op 1 februari

De meeste leerlingen volgen onthaalonderwijs in het vrij onderwijs. Wel merken we hier de laatste jaren relatief gezien een lichte daling, terwijl er zich in het Gemeenschapsonderwijs een lichte stijging voordeed. Het aandeel van het officieel gesubsidieerd onderwijs bleef de laatste jaren vrij stabiel.

In 2011 - 2012 waren voor de totale populatie van het gewoon secundair onderwijs de leerlingen als volgt verdeeld over de netten: 69,9% liep school in het het vrij onderwijs, 22,7% in het Gemeenschapsonderwijs en 7,4% in het officieel gesubsidieerd onderwijs. Ook de meeste OKAN-leerlingen behoren tot het vrije net, al zijn dit er in verhouding minder in vergelijking met de totale schoolpopulatie. Ongeveer een kwart van de OKAN-leerlingen volgt les in het officieel gesubsidieerd onderwijs en ongeveer een derde in het Gemeenschapsonderwijs. In verhouding volgen dus meer onthaalleerlingen les in het Gemeenschapsonderwijs en vooral in het officieel gesubsidieerd onderwijs.

Deeltijds beroepssecundair onderwijs

	2007-2008		2008-2009		2009-2010		2010-2011		2011-2012	
Gemeenschapsonderwijs	0	/	0	/	0	1	0	/	12	12,4%
Officieel Gesubsidieerd Onderwijs	0	/	9	36,0%	7	26,9%	9	18,0%	17	17,5%
Vrij Gesubsidieerd Onderwijs	15	100%	16	64,0%	19	73,1%	41	82,0%	68	70,1%
Totaal	15	100%	25	100%	26	100%	50	100%	97	100%

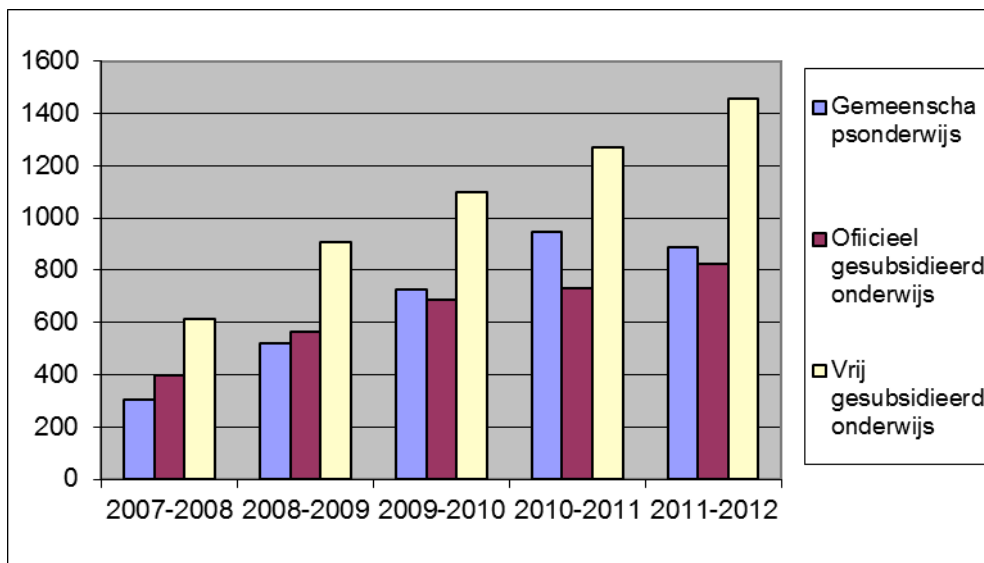
Tabel 19: Overzicht van het aantal OKAN-leerlingen volgens onderwijsnet

OKAN DBSO werd tot en met schooljaar 2010-2011 niet aangeboden in het Gemeenschapsonderwijs. In het schooljaar 2011-2012 volgden er voor de eerste keer leerlingen OKAN DBSO in het Gemeenschapsonderwijs. Het merendeel van de leerlingen vinden we terug in het vrij onderwijs.

Gewoon basisonderwijs

	2007-2008		2008-2009		2009-2010		2010-2011		2011-2012	
Gemeenschapsonderwijs	307	23,3%	520	26,1%	727	28,9%	946	32,1%	890	28,0%
Officieel Gesubsidieerd Onderwijs	396	30,1%	563	28,3%	686	27,3%	729	24,8%	825	26,0%
Vrij Gesubsidieerd Onderwijs	614	46,6%	907	45,6%	1099	43,8%	1270	43,1%	1458	46,0%

Tabel 20: Overzicht van het aantal anderstalige nieuwkomers in het basisonderwijs volgens onderwijsnet

Figuur 3: Vergelijking van het aantal anderstalige nieuwkomers volgens onderwijsnet over de schooljaren heen

In alle drie de netten is het aantal anderstalige nieuwkomers sterk toegenomen. In absolute cijfers zit de meerderheid van de anderstalige nieuwkomers nog steeds in het vrij gesubsidieerd onderwijs. Ook het officieel gesubsidieerd onderwijs kent een absolute stijging van het aantal anderstalige nieuwkomers, maar moet procentueel inboeten ten voordele van het Gemeenschapsonderwijs. Daar zitten in het schooljaar 2009-2010 voor het eerst meer anderstalige nieuwkomers dan in het officieel gesubsidieerd onderwijs. Hoewel het Gemeenschapsonderwijs in 2011-2012 opnieuw een daling kent in het aantal anderstalige nieuwkomers, heeft het nog steeds een groter aantal dan het officieel gesubsidieerd onderwijs. Het Gemeenschapsonderwijs heeft met 14,3% van het aantal leerlingen in het gewoon basisonderwijs en 28% van het aantal anderstalige nieuwkomers relatief gezien het grootste aantal anderstalige nieuwkomers. Het vrije net heeft 62,5% van het aantal leerlingen in het gewoon basisonderwijs maar begeleidt maar 46% van het aantal anderstalige nieuwkomers.

2.2. Problematische afwezigheden

Algemeen

De regelgeving over de opvolging van afwezigheden is terug te vinden in het besluit over de controle op inschrijvingen van leerlingen in het secundair onderwijs.¹⁴ In dit besluit onderscheidt men drie categorieën van afwezigheden:

- afwezigheden die van rechtswege gewettigd zijn;
- afwezigheden die gewettigd kunnen worden door de school;
- problematische afwezigheden.

¹⁴ Besluit van de Vlaamse Regering van 16 september 1997 betreffende de controle op inschrijvingen van leerlingen in het secundair onderwijs, laatst gewijzigd op 10 oktober 2011.

Hier bespreken we de problematische afwezigheden in het onthaalonderwijs. Meer informatie over problematische afwezigheden in het basis- en secundair onderwijs vindt u in het rapport leerplicht¹⁵.

In eerste instantie is de school verantwoordelijk voor de begeleiding en de opvolging van problematische afwezigheden. Vanaf de eerste problematische afwezigheid moet zij in contact treden met de ouders. Vanaf 10 halve dagen problematische afwezigheden moet het CLB ingeschakeld worden in de begeleiding. Scholen moeten bij AgODi een melding doen zodra een leerling 30 halve dagen problematisch afwezig is.

Voltijds secundair onderwijs

	Aantal meldingen	Totaal aantal lln in voltijds OKAN (regelmatig + vrij)	% op aantal leerlingen in voltijds OKAN	% op totaal aantal meldingen in voltijds secundair onderwijs	% problematische afwezigheden in het voltijds gewoon secundair onderwijs
2007-2008	97	1626	6,0 %	4,0 %	0,6 %
2008-2009	113	1791	6,3 %	4,2 %	0,7 %
2009-2010	141	2357	6,0 %	3,1 %	0,8 %
2010-2011	204	2631	7,8 %	6,3 %	0,9 %
2011-2012	212	3152	6,7 %	7,1 %	0,8 %

Tabel 21: Overzicht van het aantal meldingen van problematische afwezigheden bij OKAN-leerlingen in het voltijds secundair onderwijs.

Over de jaren heen zien we dat het aandeel van de OKAN-leerlingen voor wie een melding van problematische afwezigheid gedaan wordt, schommelt tussen de 6% en de 8%. De laatste twee schooljaren ligt het aandeel OKAN-leerlingen met een melding van problematische afwezigheid wat hoger. Het percentage van leerlingen met een melding van problematische afwezigheid ligt bij OKAN-leerlingen een stuk hoger dan het percentage in het voltijds gewoon secundair onderwijs, waar dit schommelt tussen 0,5% en 1%.

Het aandeel van de onthaalleerlingen in het totale aantal problematische afwezigheden schommelt over de jaren tussen de 3 en een goede 7%. Dit percentage is onrustwekkend hoog, aangezien de populatie onthaalleerlingen maar 0,73% uitmaakt van de schoolbevolking in het voltijds secundair onderwijs.

Diverse oorzaken kunnen aan de basis liggen van het hoge aandeel meldingen bij de OKAN-leerlingen. Naast oorzaken die eveneens voorkomen bij spijbelaars in het reguliere onderwijs (zoals schoolmoeheid, schoolloopbaanproblemen, familiale problemen), vermoeden we dat er ook oorzaken zijn die meer aanwezig zijn bij deze doelgroep. We denken onder meer aan de precare leefomstandigheden van vluchtelingen, en in het bijzonder niet-begeleide minderjarigen en de eruit voortvloeiende financiële druk. Het is ook mogelijk dat scholen in sommige gevallen een melding van problematische afwezigheid doen, maar dat de leerling in kwestie alweer naar het buitenland is vertrokken. Ook het ontbreken van een schoolcultuur kan een rol spelen.

¹⁵ Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODi), Rapport leerplicht: wie is er niet als de schoolbel rinkelt? Evaluatie 2011-2012, Brussel.

Deeltijds secundair onderwijs

	Aantal meldingen	Totaal aantal Iln (regelmatig + vrij)	% op totaal aantal meldingen in DBSO	% op totaal aantal leerlingen in OKAN DBSO	% problematische afwezigheden in DBSO
2007-2008	9	16	0,9%	56,3%	32,5%
2008-2009	8	25	1,5%	32,0%	31,3%
2009-2010	4	28	0,2%	14,3%	32,7%
2010-2011	17	50	0,9%	34,0%	33,1%
2011-2012	23	97	1,1%	23,7%	37,5%

Tabel 22: Overzicht van het aantal meldingen van problematische afwezigheden bij OKAN-leerlingen in het deeltijds secundair onderwijs.

Aangezien het om een kleine groep leerlingen gaat, is het moeilijk om algemene conclusies te trekken. Toch zien we dat het percentage OKAN-leerlingen met een melding van problematische afwezigheid hoog ligt in het deeltijds beroepssecundair onderwijs. Dit beeld komt overeen met het reguliere DBSO, waar het percentage leerlingen met een melding van problematische afwezigheid ook hoog ligt.

PA-meldingen per leeftijd

Voltijds secundair onderwijs

	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012
18-jarigen	1	2	4	7	9
17-jarigen	30	37	35	48	58
16-jarigen	20	18	35	52	38
15-jarigen	10	20	19	27	43
14-jarigen	19	11	17	36	26
13-jarigen	8	18	16	18	20
12-jarigen	9	5	15	15	18
11-jarigen	0	2	0	1	0
Totaal	97	113	141	204	212

Tabel 23: Overzicht van het aantal meldingen van problematische afwezigheden bij OKAN-leerlingen in het voltijds secundair onderwijs volgens leeftijd.

Over de jaren heen vormen de 16- en de 17-jarigen de grootste groep onder de OKAN-leerlingen met een melding problematische afwezigheid.

Deeltijds secundair onderwijs

	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012
17-jarigen	5	6	1	12	14
16-jarigen	4	2	3	4	7
15-jarigen	0	0	0	1	2
Totaal	9	8	4	17	23

Tabel 24: Overzicht van het aantal meldingen van problematische afwezigheden bij OKAN-leerlingen in het deeltijds secundair onderwijs volgens leeftijd

In OKAN DBSO zijn de meeste leerlingen met een melding problematische afwezigheid 16- en 17-jarigen.

PA-meldingen per provincie

Voltijds en deeltijds beroepssecundair onderwijs

	2007-2008		2008-2009		2009-2010		2010-2011		2011-2012	
Antwerpen	49	7,3%	46	5,8%	55	5,8%	49	4,9%	88	7,0%
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	3	2,7%	16	11,3%	12	6,2%	20	8,8%	17	7,9%
Limburg	18	8,8%	5	2,2%	8	2,5%	27	7,5%	25	6,0%
Oost-Vlaanderen	22	6,2%	48	13,8%	43	9,2%	76	12,9%	50	7,3%
Vlaams-Brabant	8	8,1%	4	3,5%	17	9,9%	15	9,6%	9	4,2%
West-Vlaanderen	6	3,5%	2	1,4%	10	4,0%	17	5,5%	23	5,9%
Totaal	97	6,0%	113	6,4%	141	6,0%	204	7,7%	212	6,6%

Tabel 25: Overzicht van het aantal meldingen problematische afwezigheden bij OKAN-leerlingen in het secundair onderwijs volgens provincie

Zowel de aantallen als de percentages van problematisch afwezige OKAN-leerlingen per provincie schommelen over de jaren heen. Meestal zien we hogere percentages in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en in Oost-Vlaanderen. De laatste jaren doet er zich wel een stijging voor van het aantal problematisch afwezige leerlingen in West-Vlaanderen, zowel in relatieve als in absolute cijfers.

Oorzaken van problematische afwezigheden

In de zending problematische afwezigheden kunnen scholen aanduiden wat volgens hen de achterliggende oorzaak is. Ze maken daarbij een selectie uit een lijst van oorzaken. De aantallen die hier gegeven worden, stemmen niet overeen met het totale aantal meldingen aangezien scholen meer dan één oorzaak kunnen aangeven per leerling (tot maximaal 5).

We moeten er ook rekening mee houden dat deze oorzaken aangeduid werden door de meldende scholen. Als de leerlingen bevroegd zouden worden naar oorzaken, krijgen we naar alle waarschijnlijkheid een ander beeld.

Voltijds secundair onderwijs

Oorzaken volgens de meldende school	2010-2011		2011-2012	
Zwakke motivatie van de leerling t.a.v. de school	142	67,9%	116	54,7%
Laag schools welbevinden van de leerling	93	44,5%	78	36,8%
Problematische gezinssituatie	48	23,0%	56	26,4%
Leerling is vermist of spoorloos, leerling bevindt zich in een precare verblijfssituatie	45	21,5%	57	26,9%
Niet of laattijdig ingediende medische attesten	76	36,4%	44	20,8%
Opvoedingsonmacht van de ouders	53	25,4%	29	13,7%
Manifeste onwil van de leerling t.a.v. de school	46	22,0%	31	14,6%
Schoolloopbaanproblemen	16	7,7%	14	6,6%
Geen of verstoord contact ouders-school	38	18,2%	20	9,4%
Manifeste onwil van de ouders	18	8,6%	13	6,1%
Vakantie (leerling vertrekt te vroeg, komt te laat terug)	6	2,9%	18	8,5%
Leerling werkt of zoekt werk	7	3,3%	2	0,9%
Slachtoffer van pesten, steaming, geweld op school	0	0,0%	1	0,5%
Relatieproblemen leerling-leerkrachten	4	1,9%	4	1,9%
Zwangerschap van de leerling, tienermoeder of -vader	10	4,8%	7	3,3%
Ongeldige (al dan niet) medische attesten	9	4,3%	5	2,4%
Samenwerking met het CLB is onvoldoende	5	2,4%	1	0,5%
Verslavingsproblematiek	1	0,5%	2	0,9%
Beschikbaarheid personeel	0	0,0%	0	0,0%
Problemen met toezicht en met zinvolle vrijetijdsbesteding	0	0,0%	0	0,0%
Andere	43	20,6%	36	17,0%

Tabel 26: Overzicht van de door de school gemelde oorzaken voor problematische afwezigheden bij OKAN-leerlingen in het voltijds secundair onderwijs

Tijdens beide schooljaren werd 'zwakke motivatie van de leerling t.a.v. de school' het vaakst aangeduid (telkens in meer dan de helft van de gevallen). Op de tweede plaats en in meer dan een derde van de gevallen maken scholen melding van 'laag schools welbevinden van de leerling'. Ook de redenen 'problematische gezinssituatie', 'leerling is vermist of spoorloos' en 'niet of laattijdig ingediende medische attesten' werden vaak aangeduid.

De twee meest aangeduide oorzaken (zwakke motivatie en laag schools welbevinden) bij problematisch afwezige OKAN-leerlingen komen overeen met de meest aangeduide oorzaken bij alle problematisch afwezige leerlingen. De oorzaak 'leerling is vermist of spoorloos, leerling bevindt zich in een precare verblijfssituatie' wordt wel vaker bij OKAN-leerlingen (in ongeveer een kwart van de gevallen) aangeduid dan bij de andere problematisch afwezige leerlingen (in iets meer dan 7% van de gevallen)¹⁶. Vermoedelijk is dit te wijten aan de onzekere situatie waarin een aantal leerlingen in het onthaalonderwijs zich bevinden.

2.3. Doorstroming naar het reguliere onderwijs in het secundair onderwijs

Binnen de onthaalschool

In de onderstaande tabel vindt u een overzicht van het aantal leerlingen dat na het volgen van een jaar onthaalonderwijs doorstroomt binnen dezelfde school. Onder schooljaar 2007-2008 vindt u het aantal leerlingen dat op 1 februari 2008 les volgde in het onthaalonderwijs, en dat op 1 oktober 2008 nog steeds les volgde in dezelfde school.

	2007-2008		2008-2009		2009-2010		2010-2011		2011-2012	
Aantal leerlingen in dezelfde school	774	48,2%	745	42,1%	791	33,7%	709	26,8%	838	26,2%

Tabel 27: Overzicht van aantal leerlingen dat doorstroomt binnen dezelfde school in het voltijds en in het deeltijds onderwijs.

Onder deze leerlingen bevinden zich ook de leerlingen die opnieuw onthaalonderwijs volgen (omdat zij nog geen volledig schooljaar onthaalonderwijs gevolgd hebben of omdat zij een afwijking op deze voorwaarde verkregen) wat betekent dat de hier besproken cijfers slaan op een ruimere categorie dan enkel de 'doorstromers'.

De laatste schooljaren zien we relatief gezien een sterke daling van het aantal leerlingen dat na het onthaalonderwijs les blijft volgen in de eigen school. Het ging de laatste twee schooljaren om iets meer dan een kwart van alle OKAN-leerlingen. We zien hier niet onmiddellijk een verklaring voor.

Deze daling is zorgwekkend, aangezien uit onderzoek van het Centrum voor Taal en Onderwijs blijkt dat leerlingen die doorstromen binnen de onthaalschool meer A-attesten halen, dat ze minder onderhevig zijn aan het watervalstelsel en minder onderwijsvertraging oplopen¹⁷.

¹⁶ Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODi), Rapport leerplicht: wie is er niet als de schoolbel rinkelt? Evaluatie 2011-2012, Brussel.

¹⁷ Sterckx, M. & S. Gijsen (2006), De voornaamste vaststellingen en conclusies uit het onderzoek naar de doorstroming van ex-onthaalklassers in het secundair onderwijs in het eerste en tweede jaar na het onthaalonderwijs.

Hoofdstructuur¹⁸

	2007-2008		2008-2009		2009-2010		2010-2011		2011-2012	
Voltijds	1385	86,2%	1190	67,2%	1534	65,3%	1609	60,8%	1972	61,3%
Deeltijds	92	5,7%	78	4,4%	187	8,0%	235	8,9%	361	11,2%
Buso	41	2,6%	24	1,4%	68	2,9%	88	3,3%	85	2,6%
Gewoon basisonderwijs	0	0,0%	0	0,0%	3	0,1%	4	0,2%	3	0,1%
Buitengewoon basisonderwijs	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	0,0%	0	0,0%
Syntra	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	15	0,6%	4	0,1%
Totaal	1518	94,5%	1292	72,9%	1792	76,3%	1952	73,7%	2425	75,4%
Afgevallen	89	5,5%	479	27,1%	558	23,7%	695	26,3%	792	24,6%

Tabel 28: Overzicht van de doorstroming van leerlingen die het vorige schooljaar ingeschreven waren in OKAN volgens huidige hoofdstructuur

Onder schooljaar 2007-2008 vindt u het aantal leerlingen dat op 1 februari 2008 les volgde in het onthaalonderwijs, en dat op 1 oktober 2008 in de betreffende hoofdstructuur was ingeschreven.

Het merendeel van de leerlingen stroomt door naar het voltijds onderwijs; al is hun aantal, na een sterke daling in schooljaar 2008-2009, de afgelopen twee schooljaren lichtjes verder gedaald. Het aandeel doorstromers naar het deeltijds onderwijs stijgt, terwijl het aandeel doorstromers naar het buitengewoon onderwijs min of meer stabiel blijft. De laatste twee schooljaren stromen enkele leerlingen ook door naar Syntra. Tijdens de laatste twee schooljaren vonden we ongeveer een kwart van de leerlingen niet meer terug in het leerplichtonderwijs. Een aantal van deze leerlingen konden we niet terugvinden omdat ze zonder INSZ-nummer (rijksregisternummer of BIS-nummer) waren ingeschreven in de onthaalklas.

Ter vergelijking: in het secundair onderwijs zat in schooljaar 2010 – 2011 93,8% van de leerlingen in het voltijds secundair onderwijs, 1,8% in het deeltijds onderwijs en 4,4% in het buitengewoon onderwijs. Gewezen OKAN-leerlingen gaan dus in verhouding minder naar het voltijds gewoon onderwijs en het buitengewoon secundair onderwijs en meer naar het deeltijds onderwijs.

Onderwijsvorm

Als we enkel kijken naar leerlingen die doorstromen binnen het voltijds gewoon secundair onderwijs, krijgen we de volgende verdeling:

	2007-2008		2008-2009		2009-2010		2010-2011		2011-2012	
OKAN	601	43,4%	603	50,7%	525	34,2%	412	25,6%	508	25,8%
1 ^e graad	404	29,2%	318	26,7%	504	32,9%	576	35,8%	662	33,6%
ASO	54	3,9%	56	4,7%	84	5,5%	92	5,7%	95	4,8%
BSO	225	16,3%	151	12,7%	303	19,8%	401	24,9%	461	23,4%
KSO	2	0,1%	1	0,1%	8	0,5%	9	0,6%	9	0,5%
TSO	99	7,2%	60	5%	109	7,1%	119	7,4%	234	11,9%
HBO	0	0,0%	1	0,1%	1	0,1%	0	0,0%	3	0,2%

Tabel 29: Overzicht van de doorstroming van leerlingen die het vorige schooljaar ingeschreven waren in OKAN volgens huidige onderwijsvorm

¹⁸ Zie glossarium

OKAN en de eerste graad zijn geen onderwijsvormen maar worden vermeld voor de volledigheid.

Het percentage leerlingen dat een schooljaar later opnieuw onthaalonderwijs volgt, kende een hoogtepunt onder de leerlingen die onthaalonderwijs volgden in schooljaar 2008-2009. Daarna is dat aantal gedaald. Van de leerlingen die in schooljaren 2010-2011 en 2011-2012 onthaalonderwijs volgden en doorgestroomd zijn naar het voltijds secundair onderwijs, volgde ongeveer een kwart het volgende schooljaar opnieuw onthaalonderwijs.

Tussen de leerlingen die opnieuw onthaalonderwijs volgen, zitten ook de leerlingen die later in het schooljaar instroomden, maar wel meetelden op teldatum 1 februari. Die leerlingen kunnen nog een onthaaljaar volgen aangezien ze nog geen negen maanden ingeschreven waren in het onthaalonderwijs.

Van de leerlingen die het voorgaande jaar ingeschreven waren in OKAN en doorgestroomd zijn naar het voltijds secundair onderwijs, zit de meerderheid in de eerste graad. Van degenen die doorstromen naar de tweede en derde graad volgt de meerderheid BSO. Een veel kleiner aandeel leerlingen stroomt door naar het TSO en het ASO en maar enkelen volgen KSO. Over de jaren zien we wel een licht stijgende tendens in het aandeel leerlingen dat doorstroomt naar het TSO.

Ter vergelijking, in het gewoon voltijds secundair onderwijs volgt 0,8% onthaalonderwijs, volgt 31,7% les in de eerste graad, 27,2% in het ASO, 17,8% in het BSO, 21,1% in het TSO en 1,5% in het KSO. Leerlingen die in het vorig schooljaar in de onthaalklas zaten, volgen relatief gezien veel vaker OKAN. Dit is te verklaren doordat een aantal leerlingen nog geen volledig schooljaar onthaalonderwijs gevolgd hebben of omdat zij een afwijking op deze voorwaarde verkregen. Ook zitten gewezen OKAN-leerlingen relatief vaker in het BSO en relatief gezien ongeveer even vaak in de eerste graad. In het ASO, TSO en KSO zijn deze leerlingen minder vertegenwoordigd.

Graad

	2007-2008		2008-2009		2009-2010		2010-2011		2011-2012	
1e graad + OKAN	1005	72,6%	921	77,4%	1029	67,1%	988	61,4%	1173	59,4%
2e graad	342	24,7%	239	20,1%	457	29,8%	550	34,2%	711	36,0%
3e graad	30	2,2%	23	1,9%	43	2,8%	64	4,0%	76	3,8%
4e graad	0	0,0%	1	0,1%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
modulair	8	0,6%	5	0,4%	4	0,3%	7	0,4%	12	0,6%
HBO	0	0,0%	1	0,1%	1	0,1%	0	0,0%	3	0,2%

Tabel 30: Overzicht van de doorstroming van leerlingen die het vorige schooljaar ingeschreven waren in OKAN volgens graad in het huidige schooljaar

Over de jaren heen zien we dat de meeste leerlingen in de onthaalklas blijven of doorstromen naar de eerste graad. De laatste jaren merken we wel een aanzienlijke stijging van het aantal leerlingen op dat doorstroomt naar de tweede graad.

Studiegebied

Opnieuw abstractie makend van de leerlingen in het Buso, het DBSO, Syntra en hier ook de onthaalklas en de eerste graad krijgen we volgende verdeling:

	2007 - 2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012
ASO ¹	49	52	55	91	95
Auto	6	2	2	5	10
Beeldende kunsten	5	2	1	8	9
Bouw	8	8	6	15	14
Chemie	5	0	3	7	13
Decoratieve technieken	6	4	5	14	11
Fotografie	0	0	0	2	0
Grafische technieken/grafische communicatie en media	4	3	1	1	4
Handel	73	84	57	94	147
Hout	8	14	2	16	14
Juwelen	2	1	1	4	4
Koeling en warmte	0	0	1	0	1
Land- en tuinbouw	0	0	1	3	2
Lichaamsverzorging	24	22	12	45	57
Maritieme opleidingen	0	0	1	1	0
Mechanica - elektriciteit	66	66	40	137	177
Mode	6	10	3	5	11
Personenzorg	66	78	65	147	190
Podiumkunsten	0	0	0	1	0
Sport	5	6	1	4	8
Tandtechnieken	0	0	0	1	0
Toerisme	8	12	5	3	12
Voeding	8	16	7	17	22

Tabel 31: Overzicht van de doorstroming van leerlingen die het vorige schooljaar ingeschreven waren in OKAN volgens studiegebied in het huidige schooljaar

De meest populaire studiegebieden voor gewezen OKAN-leerlingen over de jaren heen zijn handel, mechanica-elektriciteit en personenzorg. Daarnaast stromen heel wat gewezen OKAN-leerlingen door naar het ASO en naar het studiegebied lichaamsverzorging.

Basisonderwijs

In het basisonderwijs is geen sprake van doorstroming naar het reguliere onderwijs na een jaar in de onthaalklas. Er bestaat in het basisonderwijs namelijk geen aparte onthaalklas, de onthaalleerlingen worden al van bij de inschrijving opgenomen in het reguliere onderwijs.

2.4 Scholen

2.4.1 Organiserende scholen

Tijdens schooljaar 2011-2012 organiseerden de volgende scholen onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers in het voltijds secundair onderwijs.

Voltijds Secundair onderwijs

Scholengemeenschap	School	Gemeente
SGKSO SALEM	V.T.I.-1	Aalst
SGKSO Aalter - Deinze	Emmaüsinstituut@2	Aalter
SGKSO Sint-Gorik Brussel	Sint-Guido-Instituut	Anderlecht
SGKSO Onze-Lieve-Vrouw-van-Antwerpen	Secundaire Handelsschool Sint-Lodewijk	Antwerpen
SGKSO Onze-Lieve-Vrouw-van-Antwerpen	Sint-Willebrord-H.Familie 1e graad	Berchem
SG Leonardo Lyceum	Leonardo Lyceum/Quellinstraat	Antwerpen
SG Leonardo Lyceum	Leonardo Lyceum/SITO 7	Antwerpen
SGGO nr1 Antwerpen-Wommelgem-Zwijndrecht	GO! Atheneum Antwerpen	Antwerpen
SGGO nr1 Antwerpen-Wommelgem-Zwijndrecht	GO! Spectrumschool	Deurne
SGGO nr1 Antwerpen-Wommelgem-Zwijndrecht	GO! atheneum Hoboken	Hoboken
SGKSO Aarschot - Betekom	Sint-Jozefsinstituut - Bovenbouw	Betekom
SGKSO Antwerpen-Oost	Instituut Maris Stella - Sint-Agnes	Borgerhout
SGKSO Sint-Donaas Brugge	Technisch Instituut Heilige Familie	Brugge
SG De Zenne	Instituut Anneessens-Funck	Brussel
SG Noord	Stedelijk Instituut voor Secundair Onderwijs II (S.I.S.O II)	Deurne
SG Noord	Stedelijk Handelsinstituut	Merksem
SGKSO Meetjesland	O.L.V. ten Doorn	Eeklo
SG Genk-Maasmechelen-Dilsen-Stokkem	GO! middenschool Campus atheneum Genk	Genk
SG Artevelde	V.I.P.-school	Gent
SG Gent 22	KTA - GITO - Groenkouter	Sint-Amandsberg
SG Gent 22	Provinciale Middenschool	Gent
SGKSO Geraardsbergen	Technisch Instituut Sint-Jozef	Geraardsbergen
SG Hasselt	GO! technisch atheneum Villers	Hasselt
SG Hasselt	GO! middenschool 2 Herk-de-stad	Herk-de-Stad
SGKSO Leuven	Sint-Jozefsinstituut	Kessel-Lo
SGKSO Leuven	Sint-Albertuscollege - Haasrode	Heverlee
SG Kapellen-Kalmthout	GO! technisch atheneum Kapellen	Kapellen
SG Kortrijk	GO! Middenschool 2 Kortrijk	Kortrijk
SGKSO Onze-Lieve-Vrouw van Groeninge	V.T.I. 1	Kortrijk
SG Mortsel-Edegem-Lier	GO! technisch atheneum Lier	Lier
SG Reinaert	GO! technisch atheneum Ohrem	Lokeren
SG Provinciaal en Stedelijk onderwijs Limburg	Provinciale Technische School	Maasmechelen
SGKSO Edith Stein Gent-Centrum	Vrij Instituut voor Secundair Onderwijs (V.I.S.O.)	Mariakerke

SGKSO Regio Mechelen	TSM Middenschool	Mechelen
SG Mechelen-Keerbergen-Heist O/D Berg	GO! technisch atheneum Wollemarkt	Mechelen
SG Roeselare-Menen	GO! middenschool Instituut Louis Tant	Roeselare
SG Roeselare-Menen	Grenslandscholen Menen en Wervik	Menen
SGKSO Petrus en Paulus	Sint-Lutgardisinstituut	Oostende
SG Limburg-Noord	GO! middenschool De Wingerd	Overpelt
SGKSO Sint-Nicolaas	Technisch Berkenboom-Instituut	Sint-Niklaas
SGKSO Sint-Nicolaas	Sint-Jozef - Klein-Seminarie	Sint-Niklaas
SGKSO Sint-Trudo	Technicum	Sint-Truiden
SGGO Tienen-Landen	Provinciaal Instituut voor Secundair Ond. (P.I.S.O.)	Tienen
SGGO Turnhout	GO! Atheneum Turnhout	Turnhout
SGKSO Turnhout	H.Inst.voor Verpleegkunde Sint-Elisabeth (H.I.V.S.E.T.)	Turnhout
SGKSO Vilvoorde	Katholiek Instituut voor Technisch Ond. (K.I.T.O.)	Vilvoorde

Tabel 32: Overzicht van de scholen die voltijds onthaalonderwijs organiseren in het schooljaar 2011-2012

Scholengemeenschappen die op 1 oktober niet het minimum van 25 leerlingen halen, worden toch nog gefinancierd/gesubsidieerd voor het onthaal van de anderstalige nieuwkomers in de maand september. Eenmaal het minimumaantal wordt bereikt, op 1 oktober of later op het schooljaar, kan het onthaalonderwijs georganiseerd blijven, ook al daalt dat aantal later weer onder het minimum. Daarop kan een afwijking toegestaan worden door de minister van Onderwijs.

Aan het begin van schooljaar 2010-2011 hebben vier bijkomende scholengemeenschappen toestemming gevraagd en gekregen om OKAN in te richten. In de loop van het schooljaar kwamen hier nog twee scholen bij. In schooljaar 2011-2012 ging het om twee bijkomende scholen aan het begin van het schooljaar en twee bijkomende scholen in de loop van het schooljaar.

Deeltijds Beroepssecundair Onderwijs

Schooljaar 2010-2011		
SG De Zenne	Instituut Anneessens-Funck	Brussel
SGKSO Sint-Gorik Brussel	Don Bosco Technisch Instituut	Sint-Pieters-Woluwe
SGKSO Onze-Lieve-Vrouw van Groeninge	Centrum Deeltijds Onderwijs	Kortrijk
SGKSO Edith Stein Gent-Centrum	Hoger Technisch Instituut Sint-Antonius	Gent
SGKSO Sint-Nicolaas	Vrije Technische Scholen	Sint-Niklaas

Schooljaar 2011-2012		
Scholengemeenschap	School	Gemeente
SG De Zenne	Instituut Anneessens-Funck	Brussel
SGKSO Sint-Maarten	Vrij Technisch Instituut Brugge	Brugge
SGKSO Sint-Maarten	Technisch Instituut Sint-Lodewijk	Genk
SGKSO Edith Stein Gent-Centrum	Hoger Technisch Instituut Sint-Antonius	Gent
SGGO Geel-Westerlo	GO! atheneum De Vesten Herentals	Herentals
SGKSO Harlindis en Relindis	Harlindis en Relindis T.I.St.-Jansberg A	Maaseik
SG Provinciaal en Stedelijk Onderwijs Limburg	Provinciale Technische School	Maasmechelen
SG Mechelen-Keerbergen-Heist-op-den-Berg	GO! technisch atheneum Wollemarkt	Mechelen
SGKSO Regio Mechelen	Technische Scholen Mechelen (TSM)	Mechelen
SGKSO Hoppeland	V.T.I.	Poperinge
SGKSO Sint-Nicolaas	Vrije Technische Scholen	Sint-Niklaas
SGKSO Sint-Gorik Brussel	Don Bosco Technisch Instituut	Sint-Pieters-Woluwe
SGKSO Arendonk – Beerse – Turnhout	Vrije Technische Scholen van Turnhout	Turnhout

Tabel 33: Overzicht van de scholen die deeltijds onthaalonderwijs organiseren in het schooljaar 2011-2012

In schooljaar 2011-2012 organiseerden 13 van de 47 centra voor deeltijds onderwijs onthaalonderwijs.

Basisonderwijs

Scholengemeenschap	School	Gemeente
A SGR 16	GO! basisschool De Schans - De Luchtballon Heusden	Heusden-Zolder
A SGR 16	GO! basisschool Euroschool De Mozaiek Houthalen	Houthalen-Helchteren
A SGR 16	GO! basisschool Runkst Hasselt	Hasselt
A SGR 16	GO! basisschool Windekind Zonhoven	Zonhoven
A SGR 16	GO! daltonschool Hasselt	Hasselt
ANKER	Vrije Basisschool - Het Hinkelpad	Antwerpen
ANeMOon	Vrije Basisschool	Anderlecht
Ant1gon	GO! basisschool De Pijl Antwerpen	Antwerpen
Ant1gon	GO! basisschool De Schakel Hoboken	Antwerpen
Ant1gon	GO! basisschool De Spits Antwerpen	Antwerpen

Ant1gon	GO! basisschool Het Laar Zwijndrecht	Zwijndrecht
Ant1gon	GO! basisschool Het Laerhof Merksem	Antwerpen
Ant1gon	GO! basisschool Het Plantijntje Borgerhout	Antwerpen
Ant1gon	GO! basisschool Melgesdreef Merksem	Antwerpen
Ant1gon	GO! basisschool Veltwijck Ekeren	Antwerpen
Ant1gon	GO! freinetschool De Pientere Piste Deurne	Antwerpen
Ant1gon	GO! freinetschool De Pluim Hoboken	Antwerpen
Ant1gon	GO! freinetschool Het Avontuur Berchem	Antwerpen
Arkorum	Vrije Basisschool - Arkorum 15 De Horizon	Ardooië
Arkorum	Vrije Basisschool Arkorum 01- Sint-Lutgart	Roeselare
Arkorum	Vrije Basisschool Arkorum 02 - Mozaiëk	Roeselare
Arkorum	Vrije Basisschool Arkorum 05 - Vrije Centrumschool Burger- school	Roeselare
Arkorum	Vrije Basisschool Arkorum 08 - De Ark	Roeselare
Arkorum	Vrije Basisschool Arkorum 11- Vikingschool	Roeselare
Arkorum	Vrije Basisschool Arkorum 16 - De Verrekijker	Roeselare
Arkorum	Vrije Lagere school Arkorum 04 Vrije Centrumschool College- Grauwzusters	Roeselare
BSBOGO	GO! basisschool De Kleurenplaneet Deinze	Deinze
BaO KOSH	Vrije Basisschool - (W)onderwijs 3	Herentals
BaO Kla4	GO! basisschool 't Groen Schooltje Hove	Hove
BaO Kla4	GO! basisschool 't Kofschip Edegem	Edegem
BaO Kla4	GO! basisschool De Lotusbloem	Berlaar
BaO Kla4	GO! basisschool De Schans Kontich	Kontich

Ba0 Kla4	GO! basisschool De Wilg Lint	Lint
Ba0 Kla4	GO! basisschool Kiliaan Duffel	Duffel
Ba0/BuBa0	GO! basisschool Engelmanshoven-Gelinden Sint-Truiden	Sint-Truiden
Ba0/BuBa0	GO! basisschool Klavertje Vijf Sint-Truiden	Sint-Truiden
Ba0/BuBa0	GO! basisschool Schuttershof Sint-Truiden	Sint-Truiden
Ba0/SGR14/SGE2	GO! basisschool De Regenboog Bree	Bree
Ba0/SGR14/SGE2	GO! basisschool De Springplank Neeroeteren	Maaseik
Ba0/SGR14/SGE2	GO! basisschool De Sprong Maaseik	Maaseik
Ba0/SGR14/SGE2	GO! basisschool Maasland	Dilsen-Stokkem
Ba0/SGR14/SGE3	GO! basisschool Kameleon Eisden	Maasmechelen
Basisonderwijs Agora	GO! basisschool Vijverhof Schoten	Schoten
Basisonderwijs Agora	GO! basisschool van het Atheneum Brasschaat	Brasschaat
Basisonderwijs Anderlecht	Gemeentelijke Basisschool	Anderlecht
Basisonderwijs Anderlecht	Gemeentelijke Basisschool	Anderlecht
Basisonderwijs Anderlecht	Gemeentelijke Basisschool	Anderlecht
Basisonderwijs Anderlecht	Gemeentelijke Basisschool - Kameleon	Anderlecht
Basisonderwijs Anderlecht	Gemeentelijke Basisschool - Scheut	Anderlecht
Basisonderwijs Kortrijk - Menen	GO! basisschool De Startbaan Wevelgem	Wevelgem
Basisonderwijs Kortrijk - Menen	GO! basisschool Drie HofstedenKortrijk	Kortrijk
Basisonderwijs Kortrijk - Menen	GO! basisschool Groenheuvel Bellegem	Kortrijk
Basisonderwijs Kortrijk - Menen	GO! basisschool Het Open Groene Marke	Kortrijk
Basisonderwijs Kortrijk - Menen	GO! basisschool Kransvijver Heule	Kortrijk

Basisonderwijs Kortrijk - Menen	GO! basisschool Menen	Menen
Basisonderwijs Meetjesland	GO! basisschool De Driesprong	Maldegem
Basisonderwijs Meetjesland	GO! basisschool De Wegwijzer Assenede	Assenede
Basisonderwijs Meetjesland	GO! basisschool Eeklo	Eeklo
Basisonderwijs Regio Tielt	Vrije Basisschool 't Nieuwland	Tielt
Basisonderwijs Roeselare	GO! basisschool 't Klavertje Staden	Staden
Basisonderwijs Roeselare	GO! basisschool Bellevue Izegem	Izegem
Basisonderwijs Roeselare	GO! basisschool De Plataan Roeselare	Roeselare
Basisonderwijs Roeselare	GO! basisschool De eekhoortjes Ledegem	Ledegem
Basisonderwijs Roeselare	GO! basisschool Regenboog Ingelmunster	Ingelmunster
Basisonderwijs Roeselare	GO! basisschool Ringlaan Roeselare	Roeselare
Basisonderwijs Roeselare	GO! basisschool Windekind Rumbeke	Roeselare
Basisonderwijs Scholengroep 17 Waas	GO! basisschool De Bever Beveren-Waas	Beveren
Basisonderwijs Scholengroep 17 Waas	GO! basisschool De Klimroos-De Zonnebloem Temse	Temse
Basisonderwijs Scholengroep 17 Waas	GO! basisschool De Molenberg Stekene	Stekene
Basisonderwijs Scholengroep 17 Waas	GO! basisschool De Watertoren Sint-Niklaas	Sint-Niklaas
Basisonderwijs Scholengroep 17 Waas	GO! basisschool De Zonnewijzer Kieldrecht	Beveren
Basisonderwijs Scholengroep 17 Waas	GO! basisschool Kouterbos Waasmunster	Waasmunster
Basisonderwijs Scholengroep 17 Waas	GO! basisschool Mercator Rupelmonde	Kruibeke
Basisonderwijs Scholengroep 17 Waas	GO! basisschool Reynaert kruibeke	Kruibeke
Basisonderwijs Scholengroep 17 Waas	GO! freinetschool De Kolibrie Temse	Temse
Basisscholen Heilig Graf	Vrije Basisschool	Turnhout

Basisscholen Heilig Graf	Vrije Basisschool - Heilig Graf	Turnhout
Basisscholen Heilig Graf	Vrije Basisschool - Heilig Graf	Turnhout
Basisscholen KVO	Vrije basisschool	Antwerpen
Beerse	Gemeentelijke Basisschool	Beerse
Brasschaat-Kapellen-Stabroek	Gemeentelijke Basisschool - Driehoek	Brasschaat
Brasschaat-Kapellen-Stabroek	Gemeentelijke Lagere School - De Platanen	Kapellen
Brugge	GO! basisschool Brugge Centrum	Brugge
DIAMANT	Vrije Basisschool - De Spring-plank	Ranst
DONCHE	Vrije Lagere School	Halle
De 3 Neten	Vrije Basisschool - Heilige Familie	Lier
De 3 Neten	Vrije Basisschool - Het Spoor	Lier
De Ark	Vrije Basisschool - Sint-Clara	Arendonk
De Ark	Vrije Basisschool - Trapop	Retie
De Balk	Gemeentelijke Basisschool	Kuurne
De Balk	Gemeentelijke Basisschool Centrum	Harelbeke
De Ranken	Vrije Basisschool - Sint-Jozef Coloma	Mechelen
De Ruidenberg	Vrije Basisschool - De Schatkist	Ichtegem
De Schakel	Gemeentelijke Basisschool	Turnhout
De Schakel	Gemeentelijke Lagere School - De Wegwijzer	Rijkevorsel
De Toverkijker	Gemeentelijke Basisschool	Retie
De Toverkijker	Gemeentelijke Basisschool - Sint-Jan	Arendonk
De Toverkijker	Gemeentelijke Basisschool - Voorheide	Arendonk

De zevensprong	Vrije Basisschool	Denderleeuw
Driespan	Vrije Basisschool	Ruiselede
Dynamo 7	Vrije Basisschool	Haacht
Edugo	Vrije basisschool - Edugo - Sint - Vincentius	Gent
G-8	Gemeentelijke Basisschool - De Wingerd	Ingelmunster
GENT	Vrije Basisschool	Gent
GENT	Vrije Basisschool - 't Klimrek	Gent
GENT	Vrije Basisschool - De Boomhut	Gent
GENT	Vrije Basisschool - De Mozaïek	Gent
Gem. gemengde basisscholen Hoogstraten	Gemeentelijke Lagere School - De Meerpaal	Hoogstraten
Gem.scholen Houthalen-Helchteren	Gemeentelijke Basisschool - 't Centrum	Houthalen-Helchteren
Gemeentelijke Basisscholen Asse	Gemeentelijke Lagere School - De Regenboog	Asse
Goezo	Gemeentelijke Basisschool - Klim-op	Herenthout
Grootbos-aan-Zee	Gemeentelijke Basisschool - DeKriek	Schaarbeek
Gruuthuse	Vrije Basisschool - Sint-Jozefsinstituut	Brugge
Gruuthuse	Vrije Basisschool - De Vaart	Oostkamp
Gruuthuse	Vrije Basisschool - Het Palet	Brugge
HESBANIA	Vrije Basisschool - De Boomhut	Sint-Truiden
HESBANIA	Vrije Basisschool - Klim-Op	Sint-Truiden
HORTA	GO! basisschool De Kleine Icarus Gent	Gent
HORTA	Vrije Basisschool - IVG	Gent
Hakum	Vrije Basisschool - Sint-Gerolfsschool	Nevele

Hakum	Vrije Basisschool - Sint-Franciscus	Knesselare
Hakum	Vrije Basisschool - Sint-Medardus	Knesselare
Hakum	Vrije Kleuterschool	Aalter
Hakum	Vrije Lagere School	Aalter
Het klaverblad	Vrije Basisschool - Onze LieveVrouwcollege	Gent
Het klaverblad	Vrije basisschool - NieuwenBosch	Gent
K.L.B.B.	Vrije Lagere School - Altena Instituut	Kontich
K.O.M.B.O.	Vrije Lagere School - Sint-Jan Berchmanscollege	Mol
KOW en St.- Lodewijk Wetteren	Vrije Basisschool	Wetteren
KT-scholengroep	Vrije Basisschool - De Boomgaard	Hasselt
KT-scholengroep	Vrije Basisschool - Catharina-school	Hasselt
KT-scholengroep	Vrije Basisschool - De Hazelaar	Hasselt
KT-scholengroep	Vrije Basisschool - De Boomgaard	Hasselt
KT-scholengroep	Vrije Basisschool -Tuinwijk	Hasselt
KT-scholengroep	Vrije Kleuterschool - Mozaïek	Hasselt
KT-scholengroep	Vrije Lagere School - 1- Mozaïek	Hasselt
KT-scholengroep	Vrije Lagere School - 2 - Mozaïek	Hasselt
KaBoe	Vrije Basisschool - De Meidoorn	Eeklo
Kaleidoscoop	Vrije Basisschool - De Vlinder	Baarle-Hertog
Kaleidoscoop	Vrije Basisschool - Sint-Victor	Turnhout
Kath. BO De Pelgrim	Vrije Basisschool	Mechelen
Kath. Basisond. Geraards-bergen-Deftinge	Vrije Basisschool	Lierde

Kath. Basisond. Geraardsbergen-Deftinge	Vrije Basisschool	Geraardsbergen
Kath. Basisond. Geraardsbergen-Deftinge	Vrije Basisschool - 't Karmelieten	Geraardsbergen
KathBasisGENEGEN	Vrije Lagere School - De Zand-korrel	Hechtel-Eksel
Katholiek Basisonderwijs Hoboken	Vrije Basisschool - De puzzel	Antwerpen
Katholiek Basisonderwijs Hoboken	Vrije Basisschool - Don Bosco	Antwerpen
Katholiek Basisonderwijs Hoboken	Vrije Lagere school	Antwerpen
Katholiek Basisonderwijs Lokeren	Vrije Lagere School	Lokeren
Katholiek Onderwijs St-Trudo	Vrije Basisschool - Sint-Andreas	Brugge
Katholiek basisonderwijs Aalst	Vrije Basisschool Sint-Anna	Aalst
Katholiek basisonderwijs Aalst	Vrije Lagere School	Aalst
Katholieke Basisscholen Diest	Vrije Lagere School	Diest
Katholieke Basisscholen Kortrijk	Vrije Basisschool - 't Fort	Kortrijk
Katholieke Basisscholen Kortrijk	Vrije Basisschool - 't Fort	Kortrijk
Katholieke Basisscholen Kortrijk	Vrije Basisschool - O.L.V. van Vlaanderen	Kortrijk
Katholieke Basisscholen Kortrijk	Vrije Basisschool - Sint- Jozefsinstituut	Kortrijk
Katholieke Basisscholen Kortrijk	Vrije Basisschool - Sint- Theresia	Kortrijk
Katholieke Basisscholen Kortrijk	Vrije Basisschool Sint-Paulus	Kortrijk
Katholieke Basisscholen Leuven	Vrije Basisschool	Leuven
Katholieke Basisscholen Leuven	Vrije Basisschool	Leuven
Katholieke Basisscholen Leuven	Vrije Basisschool	Leuven
Katholieke Basisscholen Leuven	Vrije Basisschool	Leuven
Katholieke Basisscholen Leuven	Vrije Kleuterschool	Leuven

Katholieke Basisscholen Leuven	Vrije Lagere School	Leuven
Katholieke Basisscholen Leuven	Vrije Lagere School - Mater Dei	Leuven
Katholieke scholen Destelbergen-Heusden	Vrije Basisschool	Destelbergen
Lanaken - Kesselt	Vrije Basisschool	Lanaken
Land van Rhode	Vrije Basisschool	Gent
Leuven	GO! basisschool Boutersem	Boutersem
Leuven	GO! basisschool De Bijenkorf Herent	Herent
Leuven	GO! basisschool De Luchtballon Tienen	Tienen
Leuven	GO! basisschool Grasmus Heverlee	Leuven
Leuven	GO! basisschool Hof Pepijn Landen	Landen
Leuven	GO! basisschool Klein Atheneum Tienen	Tienen
Leuven	GO! basisschool Ter Beuke Kessel-lo	Leuven
Leuven	GO! basisschool Vissenaken Tienen	Tienen
Leuven	GO! freinetschool De Appeltuyn Leuven	Leuven
Leuven-Zuid	Vrije Basisschool	Herent
Leuven-Zuid	Vrije Basisschool	Leuven
Leuven-Zuid	Vrije Basisschool	Leuven
Leuven-Zuid	Vrije Basisschool	Oud-Heverlee
Leuven-Zuid	Vrije Basisschool - Sint-Lambertus	Leuven
Leuven-Zuid	Vrije Kleuterschool	Leuven
Leuven-Zuid	Vrije Lagere School	Leuven
Leuven-Zuid	Vrije Lagere School	Leuven

Lommelse Katholieke Basisscholen	Vrije Lagere School - De Speling	Lommel
Lot-Huizingen-Dworp- Alsemberg	Gemeentelijke Basisschool - De Springveer	Beersel
Midden-Brabant	GO! basisschool 't Kasteel Overijse	Overijse
Midden-Brabant	GO! basisschool De Kattensprong Tervuren	Tervuren
Midden-Brabant	GO! basisschool De Letterboom Vilvoorde	Vilvoorde
Midden-Brabant	GO! basisschool Het Groene Dal Hoeilaart	Hoeilaart
Midden-Brabant	GO! basisschool Klim Op Vilvoorde	Vilvoorde
Nexus Gandae	Gemeentelijke Basisschool - Daltonschool De Lotus	Gent
Nexus Gandae	Gemeentelijke Basisschool - De Boomgaard	Gent
Nexus Gandae	Gemeentelijke Basisschool - De Dialoog	Gent
Nexus Gandae	Gemeentelijke Basisschool - De Harp	Gent
Nexus Gandae	Gemeentelijke Basisschool - De Loods	Gent
Nexus Gandae	Gemeentelijke Basisschool - De Panda	Gent
Nexus Gandae	Gemeentelijke Basisschool - De Piramide	Gent
Nexus Gandae	Gemeentelijke Basisschool - De Regenboog	Gent
Nexus Gandae	Gemeentelijke Basisschool - De Toverberg	Gent
Nexus Gandae	Gemeentelijke Basisschool - De Triangel	Gent
Nexus Gandae	Gemeentelijke Basisschool - De Vlieger	Gent
Nexus Gandae	Gemeentelijke Basisschool - Francois Laurentinstituut	Gent
Nexus Gandae	Gemeentelijke Basisschool - Henri D'Haese	Gent
Nexus Gandae	Gemeentelijke Basisschool - Het Trappenhuis	Gent
Nexus Gandae	Gemeentelijke Basisschool - Jenaplanschool De Feniks	Gent

Nexus Gandae	Gemeentelijke Basisschool - Victor Carpentier	Gent
Nexus Gandae	Gemeentelijke Basisschool - DeKleurdoos	Gent
Nexus Gandae	Gemeentelijke Lagere School - Bollekensschool	Gent
Oostkust	GO! basisschool D'oefenschool Blankenberge	Blankenberge
Oostkust	GO! basisschool De Drie Beertjes Beernem	Beernem
Oostkust	GO! basisschool Einstein De Haan	De Haan
Oostkust	GO! basisschool Malpertuis Ruddervoorde	Oostkamp
Oostkust	GO! basisschool Zilvermeeuw Blankenberge	Blankenberge
PALLINCO	Vrije Basisschool - Cornelius-school	Overpelt
Pagadder	Vrije Basisschool	Antwerpen
Pagadder	Vrije Basisschool	Antwerpen
Pagadder	Vrije Basisschool - Sint-Jan Berchmanscollege	Antwerpen
Pagadder	Vrije Basisschool - Sint-Norbertusinstituut	Antwerpen
Pagadder	Vrije Basisschool - De Schatkist	Antwerpen
Pieter-Frans	Vrije Basisschool	Turnhout
Pieter-Frans	Vrije Basisschool - Sint-Franciscus vzw	Turnhout
Putte-Heist	Vrije Basisschool	Heist-op-den-Berg
RUPEL	Vrije Basisschool - De Kade	Boom
Ravels-Weelde	Gemeentelijke Basisschool	Ravels
Regio Genk 2	GO! basisschool Stippe Stap Genk	Genk
Robke	Vrije Basisschool	Ranst
Robke	Vrije Basisschool - Annuncia-Instituut	Ranst

S M S	Vrije Basisschool - Sint-Eduardus	Antwerpen
SAMENSPEL	Vrije Lagere School - Zilverenhoek - Maria Immaculata	Kapellen
SG De Maneblussers	GO! basisschool De Esdoornschoon Hombeek	Mechelen
SG De Maneblussers	GO! basisschool De Puzzel Mechelen	Mechelen
SG De Maneblussers	GO! basisschool De Spiegel Leest	Mechelen
SG De Maneblussers	GO! basisschool De Zonnebergen Walem	Mechelen
SG De Maneblussers	GO! basisschool Go Shil! Mechelen	Mechelen
SG De Maneblussers	GO! basisschool Hof Van Nassau Mechelen	Mechelen
SG De Maneblussers	GO! basisschool Maurits Sabbe Mechelen	Mechelen
SG De Maneblussers	GO! basisschool Victor Van De Walle Mechelen	Mechelen
SG Heist-op-den-berg - Keerbergen - Zems	GO! basisschool Alice Nahon Putte	Putte
SG Heist-op-den-berg - Keerbergen - Zems	GO! basisschool De Cocon Tremelo	Tremelo
SG Heist-op-den-berg - Keerbergen - Zems	GO! basisschool Dr. Jozef Weyns Beerzel	Putte
SG Heist-op-den-berg - Keerbergen - Zems	GO! basisschool Hof Van Riemen Heist-op-den-Berg	Heist-op-den-Berg
SG Heist-op-den-berg - Keerbergen - Zems	GO! basisschool van het Atheneum Keerbergen	Keerbergen
SG Heist-op-den-berg - Keerbergen - Zems	GO! freinetschool Triangel Booischot	Heist-op-den-Berg
SG Heist-op-den-berg - Keerbergen - Zems	GO! leefschoon De Pluishoek Heist-op-den-Berg	Heist-op-den-Berg
SG Stedelijk basisonderwijs Antwerpen -	Gemeentelijke Basisschool - Omnimundo	Antwerpen
SG Stedelijk basisonderwijs Antwerpen -	Gemeentelijke Basisschool	Antwerpen
SG Stedelijk basisonderwijs Antwerpen -	Gemeentelijke Basisschool	Antwerpen
SG Stedelijk basisonderwijs Antwerpen -	Gemeentelijke Basisschool	Antwerpen
SG Stedelijk basisonderwijs Antwerpen -	Gemeentelijke Basisschool	Antwerpen

SG Stedelijk basisonderwijs Antwerpen -	Gemeentelijke Basisschool	Antwerpen
SG Stedelijk basisonderwijs Antwerpen -	Gemeentelijke Basisschool	Antwerpen
SG Stedelijk basisonderwijs Antwerpen -	Gemeentelijke Basisschool	Antwerpen
SG Stedelijk basisonderwijs Antwerpen -	Gemeentelijke Basisschool	Antwerpen
SG Stedelijk basisonderwijs Antwerpen -	Gemeentelijke Basisschool De Vlinders	Antwerpen
SG Stedelijk basisonderwijs Antwerpen -	Gemeentelijke Basisschool - 't Baeckelandje	Antwerpen
SG Stedelijk basisonderwijs Antwerpen -	Gemeentelijke Basisschool - Alberreke	Antwerpen
SG Stedelijk basisonderwijs Antwerpen -	Gemeentelijke Basisschool - De Blokkendoos	Antwerpen
SG Stedelijk basisonderwijs Antwerpen -	Gemeentelijke Basisschool - De Gele Ballon	Antwerpen
SG Stedelijk basisonderwijs Antwerpen -	Gemeentelijke Basisschool - De Molen	Antwerpen
SG Stedelijk basisonderwijs Antwerpen -	Gemeentelijke Basisschool - De Speelvogel	Antwerpen
SG Stedelijk basisonderwijs Antwerpen -	Gemeentelijke Basisschool - De wereldreiziger	Antwerpen
SG Stedelijk basisonderwijs Antwerpen -	Gemeentelijke Basisschool - Floraschool	Antwerpen
SG Stedelijk basisonderwijs Antwerpen -	Gemeentelijke Basisschool - Het Kompas	Antwerpen
SG Stedelijk basisonderwijs Antwerpen -	Gemeentelijke Basisschool - Kriebel	Antwerpen
SG Stedelijk basisonderwijs Antwerpen -	Gemeentelijke Basisschool - School aan de stroom	Antwerpen
SG Stedelijk basisonderwijs Antwerpen -	Gemeentelijke Basisschool - Sportomundo	Antwerpen
SG Stedelijk basisonderwijs Antwerpen -	Gemeentelijke Kleuterschool - Parkschool	Antwerpen
SG Stedelijk basisonderwijs Antwerpen -	Gemeentelijke Lagere School Expo 34	Antwerpen
SG Stedelijke basisonderwijs Antwerpen -	Gemeentelijke Basisschool	Antwerpen
SG Stedelijke basisonderwijs Antwerpen -	Gemeentelijke Basisschool	Antwerpen
SG Stedelijke basisonderwijs Antwerpen -	Gemeentelijke Basisschool - De Horizon	Antwerpen

SG Stedelijke basisonderwijs Antwerpen -	Gemeentelijke Basisschool - De Octopus	Antwerpen
SG Stedelijke basisonderwijs Antwerpen -	Gemeentelijke Basisschool - Het Palet	Antwerpen
SG Zwijndrecht - Kruibeke	Vrije Basisschool	Kruibeke
SG Zwijndrecht - Kruibeke	Vrije Basisschool	Kruibeke
SG Zwijndrecht - Kruibeke	Vrije Basisschool - Sint - Martinus	Zwijndrecht
SG Zwijndrecht - Kruibeke	Vrije Basisschool - Sint-Martinus	Zwijndrecht
SGEBRUSSELIAlI	GO! basisschool Floralia Sint-Lambrechts-Woluwe	Sint-Lambrechts-Woluwe
SGKBG De Speling	Vrije Basisschool	Genk
SGKBG De Speling	Vrije Basisschool	Genk
SGKBG De Speling	Vrije Basisschool	Genk
SGKBG De Speling	Vrije Basisschool	Genk
SGKBG De Speling	Vrije Basisschool - De Sleutel	Genk
SGKBG De Speling	Vrije Basisschool - Mater Dei	Genk
SINT-LIEVEN	Vrije Basisschool - Sint Lievenscollege	Gent
SINT-LIEVEN	Vrije Kleuterschool - Sint-Lieven Kolegem	Gent
SINT-LIEVEN	Vrije Lagere School - Sint-Lieven Kolegem	Gent
Saeftinghe	Vrije Basisschool	Knokke-Heist
Saeftinghe	Vrije Basisschool	Brugge
Saeftinghe	Vrije Basisschool	Knokke-Heist
Saeftinghe	Vrije Basisschool	Knokke-Heist
Saeftinghe	Vrije Basisschool - H-Hart	Knokke-Heist
Saeftinghe	Vrije Basisschool - OLVO	Knokke-Heist

Samba	Vrije Basisschool - Ursulinen	Mechelen
Schelde Dender Durme	GO! Campus Kompas Basisschool	Wetteren
Schelde Dender Durme	GO! basisschool 't Konkelgoed Lebbeke	Lebbeke
Schelde Dender Durme	GO! basisschool Atheneum Dendermonde	Dendermonde
Schelde Dender Durme	GO! basisschool De Bijenkorf Sint-Gillis-Dendermonde	Dendermonde
Schelde Dender Durme	GO! basisschool De Bloemenhof Lokeren	Lokeren
Schelde Dender Durme	GO! basisschool De Springplank Lokeren	Lokeren
Schelde Dender Durme	GO! basisschool De Veerman Hamme	Hamme
Schelde Dender Durme	GO! basisschool Grembergen	Dendermonde
Scholengemeenschap Dender	GO! basisschool Denderleeuw	Denderleeuw
Scholengemeenschap Kempen	GO! basisschool 't Locomotiefje Beerse	Beerse
Scholengemeenschap Kempen	GO! basisschool De Beeltjens Westerlo	Westerlo
Scholengemeenschap Kempen	GO! basisschool De Boomgaard Meerhout	Meerhout
Scholengemeenschap Kempen	GO! basisschool De Smiskens Turnhout	Turnhout
Scholengemeenschap Kempen	GO! basisschool De Vesten Herentals	Herentals
Scholengemeenschap Kempen	GO! basisschool De Wamp Arendonk	Arendonk
Scholengemeenschap Kempen	GO! basisschool De Wijngaard Grobbendonk	Grobbendonk
Scholengemeenschap Kempen	GO! basisschool De Zevensprong Dessel	Dessel
Scholengemeenschap Kempen	GO! basisschool Het Egeltje Mol	Mol
Scholengemeenschap Kempen	GO! basisschool Het Klepperke Balen	Balen
Scholengemeenschap Kempen	GO! basisschool Kameleon Turnhout	Turnhout
Scholengemeenschap Kempen	GO! basisschool Willem Tell Olen	Olen

Scholengemeenschap Kempen	GO! freinetschool De Vlindertuin Lille	Lille
Scholengemeenschap SUR+	GO! basisschool 't Ateljeeke Koersel	Beringen
Scholengemeenschap SUR+	GO! basisschool De Horizon Hamont-Achel	Hamont-Achel
Scholengemeenschap SUR+	GO! basisschool Mercurius Lommel	Lommel
Scholengroep 2 Forum	GO! basisschool Erasmus Kalmthout	Kalmthout
Scholengroep 2 Forum	GO! basisschool Erasmus Essen	Essen
Scholengroep 2 Forum	GO! basisschool Irishof Kapellen	Kapellen
Scholengroep 2 Forum	GO! basisschool Stabroek	Stabroek
Scholengroep 21 Vlaamse Ardennen	GO! basisschool Dr. O. Decroly avec sect. fr. Ronse	Ronse
Scholengroep Rivierenland	GO! basisschool 't Kasteeltje Puurs	Puurs
Scholengroep Rivierenland	GO! basisschool 't Pleintje Willebroek	Willebroek
Scholengroep Rivierenland	GO! basisschool De Hoeksteen Boom	Boom
Scholengroep Rivierenland	GO! basisschool De Linde Bornem	Bornem
Scholengroep Rivierenland	GO! basisschool De Schorre Sint-Amands	Sint-Amands
Scholengroep Rivierenland	GO! basisschool De Tovertuin Willebroek	Willebroek
Scholengroep Rivierenland	GO! basisschool Himo Willebroek	Willebroek
Scholengroep Rivierenland	GO! basisschool Park Boom	Boom
Sint-Jan&Visitatie	Vrije Basisschool - O.-L.-V.- Visitatie	Gent
Sint-Jan&Visitatie	Vrije Basisschool - O.-L.-V.- Visitatie Klimop	Gent
Sint-Jan&Visitatie	Vrije Basisschool - Sint-Jans college De Krekel	Gent
Sint-Jan&Visitatie	Vrije Basisschool - Sint-Jans college Heiveld	Gent
Sint-Jan&Visitatie	Vrije Basisschool - Sint-Jans college Visitatie	Gent

Sint-Nicolaas Basisonderwijs	Vrije Basisschool	Sint-Niklaas
Sint-Nicolaas Basisonderwijs	Vrije Basisschool	Waasmunster
Sint-Nicolaas Basisonderwijs	Vrije Basisschool	Sint-Niklaas
Sint-Nicolaas Basisonderwijs	Vrije Basisschool	Sint-Niklaas
Sint-Nicolaas Basisonderwijs	Vrije Basisschool	Sint-Niklaas
Sint-Nicolaas Basisonderwijs	Vrije Basisschool	Sint-Niklaas
Sint-Nicolaas Basisonderwijs	Vrije Basisschool - Berkenboom	Sint-Niklaas
Sint-Nicolaas Basisonderwijs	Vrije Basisschool - De Klimop	Sint-Gillis-Waas
Sint-Nicolaas Basisonderwijs	Vrije Basisschool - De Rits - heuvel "Berkenboom"	Sint-Niklaas
Sint-Nicolaas Basisonderwijs	Vrije Basisschool - Onze LieveVrouw Presentatie	Sint-Niklaas
Sint-Nicolaas Basisonderwijs	Vrije Basisschool - Sint - Lutgart	Sint-Niklaas
Sint-Nicolaas Basisonderwijs	Vrije Basisschool - St Carolus-	Sint-Niklaas
Sint-Nicolaas Basisonderwijs	Vrije Kleuterschool - Heilige Familie	Sint-Niklaas
Sint-Nicolaas Basisonderwijs	Vrije Lagere School	Sint-Niklaas
Sint-Nicolaas Basisonderwijs	Vrije Lagere School-H.Familie	Sint-Niklaas
Sint-Vincentius	Vrije Basisschool	Menen
Staho	Vrije Basisschool	Staden
Stedelijk Basisonderwijs Aalst	Stedelijke Basisschool - Notelaar	Aalst
Stedelijk Basisonderwijs Waregem	Gemeentelijke Basisschool	Waregem
Stedelijk Onderwijs Oostende	Gemeentelijke Basisschool - Astrid Van Imschoot	Oostende
Stedelijk Onderwijs Oostende	Gemeentelijke Basisschool - August Vermeylen	Oostende
Stedelijk Onderwijs Oostende	Gemeentelijke Basisschool - Dr.Ed.Moreaux	Oostende

Stedelijk Onderwijs Oostende	Gemeentelijke Basisschool - E. Van Glabbeke	Oostende
Stedelijk Onderwijs Oostende	Gemeentelijke Basisschool - Emmery Gevaert	Oostende
Stedelijk Onderwijs Oostende	Gemeentelijke Basisschool - Freinetschool "De Zonnebloem"	Oostende
Stedelijk Onderwijs Oostende	Gemeentelijke Basisschool - Hendrik Conscience	Oostende
Stedelijk Basisonderwijs - Sint-Niklaas	Gemeentelijke Basisschool - De Droomballon	Sint-Niklaas
Stedelijk Onderwijs Vilvoorde	Gemeentelijke Basisschool	Vilvoorde
Steinerscholen Basisonderwijs	Vrije basisschool - Rudolf Steinerschool - Brussel	Anderlecht
Strand en Polder	Gemeentelijke Basisschool - Spelenderwijs	Alveringem
TUMULI	Vrije Basisschool - Onze-Lieve-Vrouw	Tienen
TUMULI	Vrije Basisschool - Sint-Jozef	Tienen
Taxandria	Vrije Kleuterschool	Turnhout
Taxandria	Vrije Lagere School - Sint-Jozefcollege	Turnhout
UNIKA	Vrije Lagere School - Sint Jozefcollege	Aalst
Vrij Basisonderwijs Beringen	Vrije Basisschool	Beringen
Vrij Onderwijs Zele	Vrije Basisschool	Zele
Vrije Basisscholen Maasmechelen-Noord	Vrije Basisschool - De Griffel	Maasmechelen
Westhoek 28	GO! basisschool 't Wilgenhof Vlamertinge	Ieper
Westhoek 28	GO! basisschool De Letterzee Koksijde	Koksijde
Westhoek 28	GO! basisschool De Mote Ieper	Ieper
Westhoek 28	GO! basisschool De Ster Poperinge	Poperinge
Westhoek 28	GO! basisschool De Tuimelaar De Panne	De Panne
Westhoek 28	GO! basisschool Veurne	Veurne

Westhoek 28	GO! basisschool W'ijzer Diksmuide	Diksmuide
ZAWORA	Gemeentelijke Lagere School - De Knipoog	Ranst
ZAWORA	Gemeentelijke Lagere School - De Sleutel	Ranst
ZEEBRIES	Vrije Kleuterschool	Oostende
ZEEBRIES	Vrije Lagere School - Westdiep	Oostende
Zoniënrand	Vrije Basisschool	Beersel
Zoniënrand	Vrije Basisschool - Lagere Oefenschool	Beersel
groepering CKS	Vrije Basisschool	Antwerpen
groepering CKS	Vrije Basisschool	Antwerpen
groepering CKS	Vrije Basisschool	Antwerpen
groepering CKS	Vrije Basisschool	Antwerpen
groepering CKS	Vrije Basisschool	Antwerpen
groepering CKS	Vrije Basisschool	Antwerpen
groepering CKS	Vrije Basisschool Maria Boodschap	Antwerpen
groepering CKS	Vrije Basisschool - Afrit Zuid	Antwerpen
groepering CKS	Vrije Basisschool - De Dobbelsteen	Antwerpen
groepering CKS	Vrije Basisschool - De Kleine Jacob	Antwerpen
groepering CKS	Vrije Basisschool - De Toverbol	Antwerpen
groepering CKS	Vrije Basisschool - De Zonnebloem	Antwerpen
groepering CKS	Vrije Basisschool - De vuurtoren	Antwerpen
groepering CKS	Vrije Basisschool - Sint-Annacollege	Antwerpen
groepering CKS	Vrije Basisschool - Mozaïek	Antwerpen

groepering CKS	Vrije Basisschool Domino	Antwerpen
groepering CKS	Vrije Basisschool- 't Spoor	Antwerpen
groepering CKS	Vrije Lagere School - Sint-Eligiusinstituut	Antwerpen
groepering CKS	Vrije Lagere School - Sint-Henricus	Antwerpen
vzw Katholiek Onderwijs Deurne	Vrije Basisschool - Sancta Maria	Antwerpen
vzw Katholiek Onderwijs Deurne	Vrije Basisschool - Andromeda	Antwerpen
vzw Katholiek Onderwijs Deurne	Vrije Basisschool - Immaculata	Antwerpen

Tabel 34: Overzicht van de basisscholen die onthaalonderwijs inrichten

In het lager onderwijs zijn er in het schooljaar 2011-2012 413 scholen met anderstalige nieuwkomers, terwijl dat er in het secundair 42 zijn. Een reden is vanzelfsprekend het feit dat er meer basisscholen zijn dan secundaire scholen. Er zijn 2354 Nederlandstalige scholen die gewoon basisonderwijs inrichten, 956 scholen richten gewoon secundair onderwijs in. Maar dan nog zijn er verhoudingsgewijs meer onthaalscholen in het basisonderwijs t.o.v. het secundair onderwijs.

Daarnaast is de wijze van toekennen verschillend. In het secundair moeten 25 OKAN-leerlingen ingeschreven zijn om een aparte klas buiten het regulier onderwijs te kunnen inrichten.

In het basisonderwijs worden anderstalige nieuwkomers geïntegreerd binnen het regulier onderwijs. Er wordt geen aparte klas voor ingericht zoals in het secundair onderwijs. Afhankelijk van de manier waarop de school de anderstalige nieuwkomers telt, kunnen al lestijden verkregen worden vanaf vier, zes of twaalf anderstalige nieuwkomers. Voor basisscholen is het dus makkelijker om de norm te halen.

	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012
School	100	100	126	148	166
SG	80	125	169	220	247

Tabel 35: Overzicht van basisscholen die anderstalige nieuwkomers tellen per school en per scholengemeenschap

Bij de procedure om in aanmerking te komen voor de organisatie van onthaalonderwijs kunnen basisscholen sinds 1 september 2006 tellen per school of per scholengemeenschap. Voor het schooljaar 2006-2007 telden ongeveer evenveel scholen per school als per scholengemeenschap. Voor het schooljaar 2007-2008 telde een meerderheid van de scholen per school. De laatste vier schooljaren is de situatie echter omgekeerd en telt een steeds grotere groep scholen hun anderstalige nieuwkomers per scholengemeenschap.

2.4.2 Aantal scholen naar regio

De onderstaande tabel bevat het totale aantal scholen en centra per provincie (voltijds en deeltijds). Tussen haakjes is telkens vermeld om hoeveel CDO's het gaat.

Secundair onderwijs

	2007- 2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012
Antwerpen	16 (1 DBSO)	16 (1 DBSO)	15 (1 DBSO)	15	20 (4 DBSO)
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	3 (1 DBSO)	4 (2 DBSO)	4 (2 DBSO)	4 (2 DBSO)	4 (2 DBSO)
Limburg	5	6 (1 DBSO)	6 (1 DBSO)	6	9 (3 DBSO)
Oost-Vlaanderen	7	7	7	12 (2 DBSO)	13 (2 DBSO)
Vlaams-Brabant	3	3	4 (1 DBSO)	4	5
West-Vlaanderen	5	5	5	6 (1 DBSO)	8 (2 DBSO)

Tabel 36: Overzicht van de scholen en centra die OKAN organiseren volgens provincie

In de provincie Antwerpen vinden we het grootste aantal scholen dat onthaalonderwijs inricht, gevolgd door Oost-Vlaanderen. Die volgorde stemt overeen met het aantal OKAN-leerlingen per provincie.

Gewoon basisonderwijs

	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012
Antwerpen	80	98	106	132	159
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	0	2	4	9	9
Henegouwen	0	1	0	0	0
Limburg	22	18	26	34	40
Oost-Vlaanderen	34	56	74	95	95
Vlaams-Brabant	23	29	40	44	41
West-Vlaanderen	21	21	45	54	69

Tabel 37: Overzicht van de gewone basisscholen die onthaalonderwijs organiseren volgens provincie

In Antwerpen zijn er de meeste scholen die onthaalonderwijs op basisoniveau inrichten, gevolgd door Oost- en West-Vlaanderen. Die drie provincies vormen ook de top drie van provincies met het grootste aantal basisscholen. De volgorde van het aantal scholen, dat onthaalonderwijs inricht, per provincie stemt min of meer overeen met die van het aantal anderstalige nieuwkomers per provincie.

2.4.3 Aantal scholen per net

Secundair onderwijs

	2007 - 2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012
Gemeenschapsonderwijs	13	13	13	15	18 (2 DBSO)
Officieel gesubsidieerd onderwijs	9	11 (2 DBSO)	9 (1 DBSO)	9 (1 DBSO)	11 (2 DBSO)
Vrij gesubsidieerd onderwijs	17 (2 DBSO)	17 (2 DBSO)	19 (4 DBSO)	23 (4 DBSO)	30 (9 DBSO)

Tabel 38: Overzicht van de scholen die OKAN organiseren volgens onderwijsnet

Het vrij onderwijs richt in absolute aantallen het meeste onthaalonderwijs in. Het Gemeenschapsonderwijs staat op de tweede plaats en op de derde plaats komt het officieel gesubsidieerd onderwijs. Het Gemeenschapsonderwijs richtte in schooljaar 2011-2012 voor het eerst onthaalonderwijs in DBSO in.

In het schooljaar 2011-2012 waren er in het voltijds secundair onderwijs 960 scholen. Daarvan waren er 672 (70,0%) van het vrij gesubsidieerd onderwijs, 217 (22,6%) van het Gemeenschapsonderwijs, 70 (7,3%) van het officieel gesubsidieerd onderwijs en 1 (0,1%) andere. In het deeltijds beroepssecundair onderwijs (DBSO) waren er 47 centra. Daarvan waren er 23 (48,9%) in het vrij gesubsidieerd onderwijs, 16 (34,0%) in het Gemeenschapsonderwijs en 8 (17,0%) in het officieel gesubsidieerd onderwijs.

Het aantal onthaalscholen ten opzichte van het totale aantal scholen per net is in het voltijds secundair onderwijs het hoogst voor het officieel gesubsidieerd onderwijs (12,9%). Voor het Gemeenschapsonderwijs is dat 7,4% en het vrij gesubsidieerd onderwijs scoort het laagst met 3,1%.

Basisonderwijs

	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012
Gemeenschapsonderwijs	50	76	96	140	141
Officieel gesubsidieerd onderwijs	42	44	54	69	84
Vrij gesubsidieerd onderwijs	88	105	145	159	188

Tabel 39: Overzicht van de gewone basisscholen die onthaalonderwijs organiseren volgens onderwijsnet

In het vrij gesubsidieerd onderwijs wordt er in absolute cijfers het meeste onthaalonderwijs ingericht. Het Gemeenschapsonderwijs volgt op een tweede plaats, het officieel gesubsidieerd onderwijs is derde. In 2011-2012 waren er in het gewoon basisonderwijs 2354 scholen. Daarvan waren er 363 van het Gemeenschapsonderwijs (15,4%), 529 van het officieel onderwijs (22,5%) en 1462 van het vrij onderwijs (62,1%).

Als we kijken naar het aantal onthaalscholen t.o.v. het totale aantal scholen per net zien we dat dit percentage bij het vrij onderwijs het laagst ligt, namelijk 12,9%. Het Gemeenschapsonderwijs scoort het hoogst met 38,8%, het officieel gesubsidieerd onderwijs behaalt 15,9%.

2.5 Afwijkingen

Een anderstalige nieuwkomer kan in het voltijds secundair onderwijs als regelmatige leerling tot het onthaaljaar toegelaten worden als hij voldoet aan de volgende vijf voorwaarden:

1. op 31 december volgend op de aanvang van het schooljaar enerzijds minstens twaalf jaar en anderzijds geen achttien jaar geworden zijn;
2. een nieuwkomer zijn, dat wil zeggen maximaal één jaar ononderbroken in België verblijven;
3. niet het Nederlands als thuistaal of moedertaal hebben;
4. onvoldoende de onderwijstaal beheersen om met goed gevolg de lessen te kunnen volgen;
5. maximaal negen maanden ingeschreven zijn (vakantiemaanden juli en augustus niet inbegrepen) in een school met het Nederlands als onderwijstaal.

Op vraag van de school kan van de eerste, de tweede en de vijfde toelatingsvoorwaarde worden afgeweken. De school moet daarvoor een aanvraag richten aan AgOD*i*. Die aanvragen moeten steeds een gemotiveerd advies van het CLB bevatten.

In het deeltijds beroepssecundair onderwijs (DBSO) worden jongeren als anderstalige nieuwkomer beschouwd als ze aan de volgende voorwaarden voldoen:

1. een nieuwkomer zijn, dat wil zeggen maximaal één jaar ononderbroken in België verblijven;
2. het Nederlands niet als moedertaal of thuistaal hebben;
3. maximaal negen maanden ingeschreven zijn, de maanden juli en augustus niet inbegrepen, in een school of centrum met het Nederlands als onderwijstaal;
4. het Nederlands onvoldoende beheersen om deeltijds beroepssecundair onderwijs met goed gevolg te doorlopen;
5. op 31 december volgend op de aanvang van het schooljaar de leeftijd van 18 jaar nog niet hebben bereikt.

Op vraag van het centrum kan van de eerste, de derde en de vijfde toelatingsvoorwaarde worden afgeweken. Net als in het voltijds onderwijs moet het centrum daarvoor een aanvraag richten aan AgOD*i* dat vergezeld is van een gemotiveerd advies van het CLB.

In dit hoofdstuk zullen we dieper ingaan op de ingediende afwijkingsaanvragen. Dit hoofdstuk handelt uitsluitend over het secundair onderwijs, aangezien in het basisonderwijs afwijkingen op de toelatingsvoorwaarden niet meer mogelijk zijn. Naar de betreffende toelatingsvoorwaarden wordt verder verwezen aan de hand van het cijfer hierboven (1,2 en 5 in het voltijds onderwijs en 1,3 en 5 in het DBSO).

2.5.1 Aantallen

In het voltijds onderwijs

	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012
Voltijds	190	182	303	373	386
Deeltijds	/	8	9	29	67

Tabel 40: Overzicht van de gevraagde afwijkingen in het voltijds secundair onderwijs

Het aantal afwijkingsaanvragen is de laatste jaren steeds gestegen. In schooljaar 2011-2012 stellen we in het deeltijds onderwijs een erg scherpe stijging vast.

De onderstaande tabel bevat een overzicht van de afwijkingsaanvragen, gesorteerd per toelatingsvoorwaarde waarvoor de afwijking werd aangevraagd. Aanvragen kunnen ook de afwijking op een combinatie van toelatingsvoorwaarden beogen. Die aanvragen worden apart vermeld.

Toelatingsvoor- waarde(n)	2007-2008		2008-2009		2009-2010		2010-2011		2011-2012	
1	58	30,5%	65	35,7%	91	30,0%	104	27,9%	88	22,8%
2	32	16,8%	30	16,5%	55	18,2%	106	28,4%	122	31,6%
5	2	1,1%	3	1,7%	8	2,6%	6	1,6%	14	3,6%
1 en 2	1	0,5%	0	0,0%	1	0,3%	5	1,3%	3	0,8%
1 en 5	1	0,5%	0	0,0%	0	0,0%	1	0,3%	0	0,0%
2 en 5	89	46,8%	78	42,9%	144	47,5%	147	39,4%	150	38,9%
1, 2 en 5	7	3,7%	6	3,3%	4	1,3%	4	1,1%	9	2,3%
Totaal	190		182		303		373		386	

Tabel 41: Overzicht van de gevraagde afwijkingen per (combinatie van) toelatingsvoorwaarde(n) in het voltijds secundair onderwijs.

De meest gevraagde afwijkingen hebben betrekking op een combinatie van de toelatingsvoorwaarden 2 en 5. Daarnaast vragen scholen de laatste twee schooljaren vaak een afwijking op voorwaarde 1 (leerling is nog geen 18 jaar bij inschrijving) en voorwaarde 2.

De onderstaande tabel geeft weer hoe vaak een afwijking werd aangevraagd voor iedere toelatingsvoorwaarde.

Toelatingsvoor- waarde(n)	2007-2008		2008-2009		2009-2010		2010-2011		2011-2012	
1	67	35,2%	71	39,0%	96	31,7%	114	30,6%	100	25,9%
2	129	67,9%	114	62,6%	204	67,3%	262	70,2%	284	73,6%
5	99	52,1%	87	47,8%	156	51,5%	158	42,4%	173	44,8%

Tabel 42: Overzicht van aantal keren dat een afwijking op een toelatingsvoorwaarde werd aangevraagd.

Scholen vragen het vaakste een afwijking op toelatingsvoorwaarde 2. In schooljaar 2011-2012 betrof bijna drie kwart van de afwijkingsaanvragen een afwijking op toelatingsvoorwaarde 2.

	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012
% afwijkingsaanvragen	11,9 %	10,4 %	13 %	14,4%	12,3%

Tabel 43: Percentage OKAN-leerlingen voor wie een afwijking gevraagd wordt in het voltijds secundair onderwijs

Zo goed als alle OKAN-scholen vragen afwijkingen aan. In 2011 - 2012 hebben 43 van de 46 scholen afwijkingsaanvragen ingediend.

De verhouding afwijkingsaanvragen op het aantal OKAN-leerlingen is min of meer stabiel en schommelt tussen 10% en 15%.

In het deeltijds secundair onderwijs

	2008-2009		2009-2010		2010-2011		2011-2012	
	Aantal	% op totaal	Aantal	% op totaal	Aantal	% op totaal	Aantal	% op totaal
1	4	50%	5	55,6%	9	31,0%	12	17,9%
3	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
5	0	0,0%	1	11,1%	4	13,8%	5	7,2%
1 en 3	3	37,5%	1	11,1%	16	55,2%	39	58,2%
1 en 5	1	12,5%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
3 en 5	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
1, 3 en 5	0	0,0%	2	22,2%	0	0,0%	11	16,4%
Totaal	8	100,0%	9	100,0%	29	100,0%	67	100,0%

Tabel 44: Overzicht van de gevraagde afwijkingen per (combinatie van) toelatingsvoorwaarde(n) in het deeltijds secundair onderwijs

In het deeltijds onthaalonderwijs heeft meer dan de helft van de afwijkingsaanvragen de laatste twee schooljaren betrekking op punt 1 en punt 3.

De onderstaande tabel geeft weer hoe vaak een afwijking werd aangevraagd voor iedere toelatingsvoorwaarde.

Toelatings-voorwaarde(n)	2008-2009		2009-2010		2010-2011		2011-2012	
1	8	100,0%	8	88,9%	25	86,2%	62	92,5%
3	3	37,5%	3	33,3%	16	55,2%	50	74,6%
5	1	12,5%	3	33,3%	4	13,8%	16	23,9%

Tabel 45: Overzicht van aantal keren dat een afwijking op een toelatingsvoorwaarde werd aangevraagd.

Bijna alle afwijkingsaanvragen in het deeltijds onderwijs hebben betrekking op toelatingsvoorwaarde 1, al dan niet in combinatie met een andere toelatingsvoorwaarde.

In schooljaar 2011 – 2012 werd voor 67 leerlingen een afwijking aangevraagd, op een totaal van 97 regelmatige leerlingen in het DBSO.

2.5.2 Positief/ negatief

Als we het aantal positieve en negatieve beslissingen bekijken per punt, krijgen we het volgende beeld.

Voltijds onderwijs

		2007 - 2008		2008-2009		2009-2010		2010-2011		2011-2012	
		Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
1	+	31	53,4%	42	64,6%	63	69,2%	77	74,0%	61	69,3%
	-	27	46,6%	23	35,4%	28	30,8%	27	26,0%	27	30,7%
2	+	17	53,1%	22	73,3%	45	81,8%	92	86,8%	114	93,4%
	-	15	46,9%	8	26,7%	10	18,2%	14	13,2%	8	6,6%
5	+	2	100,0%	3	100,0%	8	100,0%	6	100,0%	14	100,0%
	-	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
1 en 2	+	0	0,0%	0	0,0%	1	100,0%	4	80,0%	2	67,7%
	-	1	100,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	20,0%	1	33,3%
1 en 5	+	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	100,0%	0	0,0%
	-	1	100,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
2 en 5	+	75	84,3%	73	93,6%	141	97,9%	142	96,6%	148	98,7%
	-	14	15,7%	5	6,4%	3	2,1%	5	3,4%	2	1,3%
1, 2 en 5	+	1	14,3%	2	33,3%	3	75,0%	3	75,0%	8	88,9%
	-	6	85,7%	4	66,7%	1	25,0%	1	25,0%	1	11,1%
Totaal	+	126	66,3%	142	78,0%	261	86,1%	325	87,1%	347	89,9%
Totaal	-	64	33,7%	40	22,0%	42	13,9%	48	12,9%	39	10,1%
Totaal		190	100,0%	182	100,0%	303	100,0%	373	100,0%	386	100,0%

Tabel 46: Overzicht van de positieve en negatieve beslissingen over afwijkingen op de toelatingsvoorwaarden in het voltijds secundair onderwijs

De overgrote meerderheid van de afwijkingsaanvragen wordt positief beantwoord (87% in schooljaar 2010-2011 en 90% in schooljaar 2011-2012). De scholen zijn ondertussen vertrouwd met het aanvragen van afwijkingen en de behandeling ervan.

Deeltijds onderwijs

		2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012
		1	+	2	3
	-	2	2	0	4
3	+	0	0	0	0
	-	0	0	0	0
5	+	0	1	4	4
	-	0	0	0	1
1 en 3	+	3	0	16	33
	-	0	1	0	6
1 en 5	+	0	0	0	0
	-	1	0	0	0
3 en 5	+	0	0	0	0
	-	0	0	0	0
1, 3 en 5	+	0	1	0	3
	-	0	1	0	8
Totaal	+	5	5	29	48
Totaal	-	3	4	0	19
Totaal		8	9	29	67

Tabel 47: Overzicht van de positieve en negatieve beslissingen over afwijkingen op de toelatingsvoorwaarden in het deeltijds secundair onderwijs

Ook in het deeltijds onderwijs wordt de meerderheid van de afwijkingsaanvragen positief beantwoord. Opvallend is dat er in het schooljaar 2011-2012 veel meer afwijkingsaanvragen negatief zijn beoordeeld. Waarschijnlijk ligt dat aan het feit dat het aantal afwijkingsaanvragen sterk toeneemt, maar dat veel CDO's nog niet zo goed vertrouwd zijn met het aanvragen van afwijkingen en de behandeling ervan.

2.5.3 Redenen voor een positieve / negatieve beslissing

In het voltijds onderwijs

Toelatings-voorwaarde	Reden van afwijking	2010-2011	2011-2012
Toegestaan			
1	Leerling is 18 jaar maar hoeft maar een kort studietraject te doorlopen (maximaal 2 jaar)	6	0
	Leerling is 11 jaar, in proeftuin ²	6	0
	Leerling is 11 jaar, heeft gelijkwaardigheid met getuigschrift basis-onderwijs	1	0
	Correctie van geboortedatum naar +18 na inschrijving ³	3	2
	Leerling wordt 18 tussen 1/9 en 31/12 en kan nog niet terecht in een inburgeringstraject	61	59
2	Leerling is recent terug in België	7	10
	Leerling heeft ernstige taalproblemen	62	81
	Leerling genoot geen scholing in België	11	1
	Leerling is (semi)analfabeet/ anders gealfabetiseerd, heeft geen of weinig schoolse achtergrond	0	1
	Leerling werd opgevangen door Fedasil en overgeplaatst naar Vlaams OCMW/ Vlaamse opvang	8	16
	Leerling behoort tot de trekkende bevolking	4	4
	Na Franstalige opvang herenigd met familie in Vlaanderen	0	1
5	Leerling heeft ernstige taalproblemen	6	12
	Leerling is (semi)analfabeet/ anders gealfabetiseerd, heeft geen of weinig schoolse achtergrond	0	1
	Leerling is recent terug in België	0	1
1 en 2	Leerling wordt 18 tussen 2/9 en 31/12 en kan nog niet terecht in een inburgeringstraject en heeft ernstige taalproblemen	1	1
	Leerling is 11 jaar, in proeftuin en heeft ernstige taalproblemen	2	0
	Leerling is 18 jaar maar hoeft maar een kort studietraject te doorlopen (maximaal 2 jaar) en heeft ernstige taalproblemen	1	0
	Correctie van geboortedatum naar +18 na inschrijving ⁴ en leerling heeft ernstige taalproblemen	0	1
1 en 5	Leerling wordt 18 tussen 2/9 en 31/12 en kan nog niet terecht in een inburgeringstraject en heeft ernstige taalproblemen	1	0

2 en 5	Leerling heeft ernstige taalproblemen	65	88
	Leerling is (semi)analfabeet/ anders gealfabetiseerd, heeft geen of weinig schoolse achtergrond	53	45
	De (psycho-)medische toestand, emotionele of gezondheidsproblemen van de leerling	0	1
	Leerling is recent terug in België	16	13
	Leerling maakt deel uit van de trekkende bevolking	8	1
1, 2 en 5	Leerling wordt 18 tussen 2/9 en 31/12 en kan nog niet terecht in een inburgeringstraject en heeft ernstige taalproblemen	3	8
Geweigerd			
1	Leerling is 18 jaar en kan terecht in het volwassenonderwijs	16	12
	Leerling is ouder dan 18 jaar	1	0
	Leerling is nog maar 11 jaar en kan terecht in het basisonderwijs	10	15
2	Leerling heeft > 1,5 jaar Franstalig/ Duitstalig/Nederlandstalig onderwijs gevolgd	14	8
1 en 2	Leerling is 18 jaar en kan terecht in het volwassenonderwijs	1	1
2 en 5	Leerling heeft > 1,5 jaar Nederlandstalig onderwijs gevolgd	5	2
1, 2 en 5	Leerling is 18 jaar en kan terecht in het volwassenonderwijs	1	1

Tabel 48: Overzicht van de motiveringen voor toestaan of weigeren van afwijkingsaanvragen in het voltijds secundair onderwijs

Bovenstaande motiveringen zijn gebaseerd op de argumenten die school en CLB aangeven in de afwijkingsaanvraag.

Bij de positieve beslissingen voor een afwijking op punt 1 worden vooral het feit dat de leerling 18 wordt tussen 01/09 en 31/12 en op het moment van de inschrijving nog niet terecht kan in een inburgeringstraject als reden aangehaald. Toen de proeftuinen nog bestonden werden in dit kader ook afwijkingen gevraagd voor 11-jarige leerlingen. Bij afwijkingen op punten 2 en 5 en de combinatie van deze punten is er vooral sprake van ernstige taalproblemen. Het gaat dan om leerlingen die al iets langer in België verblijven, maar nog steeds het Nederlands niet of nauwelijks machtig zijn. Bij deze afwijkingen stellen we eveneens vast dat er veel aanvragen zijn voor leerlingen die een erg moeilijke schoolloopbaan achter de rug hebben en/of niet of anders gealfabetiseerd zijn. Specifiek voor afwijkingen op punt 2 merken we vanaf schooljaar 2009-2010 dat scholen afwijkingen aanvragen voor leerlingen die door Fedasil eerst opgevangen werden over de taalgrens en daarna overgeplaatst naar of toegewezen aan een Vlaams OCMW of een Vlaamse opvangfaciliteit.

Bij de negatieve beslissingen is de meest aangehaalde reden bij een afwijking op punt 1 het feit dat 18-jarigen in het volwassenonderwijs en in de inburgeringstrajecten terecht kunnen. Voor 11-jarigen werden er, na het afschaffen van de proeftuinen en het verdwijnen van de gelijkwaardigheid als mogelijkheid om te voldoen aan de toelatingsvoorwaarden, geen afwijkingen meer goedgekeurd. Deze leerlingen worden doorverwezen naar het basisonderwijs. Bij 2 zien we als meest voorkomende reden tot negatieve beslissing dat leerlingen al langer dan anderhalf jaar Franstalig onderwijs gevolgd hebben. Deze leerlingen worden niet beschouwd als nieuwkomers (tenzij het gaat om leerlingen die werden opgevangen in een Franstalig opvangcentrum).

In het deeltijds onderwijs

Toelatings-voorwaarde	Reden van afwijking	2010-2011	2011-2012
Toegestaan			
1	Ernstige taalproblemen	3	3
	Genoot geen scholing in België	3	0
	Volgde < 1,5 jaar Franstalig onderwijs	1	0
	Behoort tot de trekkende bevolking	2	5
5	Leerling wordt 18 tussen 2/9 en 31/12 en kan nog niet terecht in een inburgeringstraject	4	4
1 en 3	Ernstige taalproblemen	16	31
	Leerling is recent terug in België	0	1
	Behoort tot de trekkende bevolking	0	1
1, 3 en 5	Leerling wordt 18 tussen 2/9 en 31/12 en kan nog niet terecht in een inburgeringstraject en heeft ernstige taalproblemen	0	3
Geweigerd			
1	Leerling verblijft te lang in België	0	4
1 en 3	Volgde > 1,5 jaar Nederlandstalig onderwijs	0	6
5	Leerling is 18 jaar en kan terecht in het volwassenonderwijs	0	1
1, 3 en 5	Volgde > 1,5 jaar Nederlandstalig onderwijs	0	3
	Leerling is 18 jaar en kan terecht in het volwassenonderwijs	0	5

Tabel 49: Overzicht van de motiveringen voor toestaan of weigeren van afwijkingsaanvragen in het deeltijds secundair onderwijs

De kleine leerlingenaantallen in OKAN DBSO maken het moeilijk om algemene conclusies te trekken. Opvallend is wel dat er de laatste schooljaren veel aanvragen zijn om af te wijken op punt 1 en 3 omdat de betrokken leerlingen nog steeds kampen met ernstige taalproblemen.

Besluit en aanbevelingen

Gelijke kansen

Er is een hoog aantal meldingen problematische afwezigheden bij de OKAN-leerlingen in vergelijking met het reguliere onderwijs. Veel OKAN-leerlingen leven in een moeilijke situatie. De OKAN-leerlingen vormen een bijzonder kwetsbare doelgroep. In het bijzonder voor deze leerlingen is een **goede samenwerking tussen scholen, CLB en externe betrokkenen van vitaal belang.**

Een groep leerlingen voor wie in het secundair onderwijs een afwijking aangevraagd wordt zijn leerlingen die al Franstalig onderwijs genoten. Enerzijds zijn dat Franstalige leerlingen die overstappen naar het Nederlandstalige onderwijs. In het merendeel van de gevallen echter gaat het om asielzoekers die in eerste instantie toegewezen werden aan een asielcentrum/OCMW in het Frans- of Duitstalig landsgedeelte. Na verloop van tijd gebeurt het dat zij toegewezen worden aan een centrum/OCMW in Vlaanderen. Leerlingen die al een jaar onderwijs volgden in het Franstalige landsgedeelte komen niet meer in aanmerking voor onthaalonderwijs. De kinderen zijn ondertussen gealfabetiseerd in de Franse taal en voldoen niet meer aan de voorwaarden voor OKAN (het zijn immers geen nieuwkomers), toch beheersen zij de Nederlandse taal niet. Het complementaire gedeelte van de opleiding kan worden ingevuld met extra uren Nederlands maar dit lijkt vaak niet te volstaan. Er blijft dan wel de mogelijkheid om bij te scholen via volwassenenonderwijs (vanaf de leeftijd van 12 jaar) maar die stap blijkt toch vaak te groot, bovendien wordt dan van deze leerlingen verwacht dat zij les volgen buiten de schooluren wat niet vanzelfsprekend is. Daarnaast zijn ze nog eens afhankelijk van het al dan niet aanwezig zijn van een centrum voor volwassenenonderwijs in de buurt. **Het overplaatsen van mensen over de taalgrenzen heen zorgt voor problemen voor het onderwijs van de leerlingen. Overleg met FEDASIL is hier aangewezen.**

Omkadering en werkingsmiddelen

Voor het secundair onderwijs wordt vanuit de scholen zelf de vraag gesteld om het **stelsel van de toewijzing van vervolgcursussen te herzien**. Elke contactschool van een scholengemeenschap die in aanmerking komt voor de organisatie van onthaalonderwijs krijgt 22 uren-leraar om te voorzien in ondersteuning van gewezen OKAN-leerlingen tijdens of na hun overstap naar het regulier onderwijs, ongeacht het aantal leerlingen aanwezig in de scholengemeenschap. Dat betekent dat een vervolgcursus in één scholengemeenschap instaat voor beduidend meer leerlingen dan zijn

collega van een andere scholengemeenschap. **Een meer evenredige verdeling van de uren om te voorzien in de ondersteuning van gewezen OKAN-leerlingen lijkt aangewezen.**

Gegevensverwerking en administratie

Momenteel versturen de scholen in het basisonderwijs de gegevens rond anderstalige nieuwkomers door middel van het formulier *Aanvraag van aanvullende lestijden in onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers*. Daardoor zijn er voor het basisonderwijs maar beperkte gegevens voorhanden in vergelijking met het secundair onderwijs. Daar worden uitgebreidere leerlingengegevens verstuurd via een elektronische zending. Door die grondigere achtergrondinformatie van leerlingen en scholen van het secundair onderwijs, kunnen er ook meer besluiten en aanbevelingen geformuleerd worden over dat niveau. In de toekomst zal hieraan tegemoet gekomen worden doordat er via DISCIMUS ook gegevens over onthaalleerlingen in het basisonderwijs beschikbaar zullen zijn.

Het valt op dat, ondanks het grote verloop en het aantal problematische afwezigheden, het aantal anderstalige nieuwkomers in de loop van een schooljaar voortdurend stijgt. De vraag kan gesteld worden of scholen ook doorgeven wanneer een anderstalige nieuwkomer hun school verlaat. **Scholen moeten in deze zin gesensibiliseerd worden.**

Er worden zeer veel afwijkingen aangevraagd voor leerlingen die langer dan negen maanden ingeschreven zijn in het Vlaams onderwijs. Het gaat hier vaak om (semi)analfabeten of kinderen met weinig of geen schoolse voorkennis. Voor veel OKAN-leerlingen is **één jaar onthaalonderwijs dan ook te weinig om voldoende Nederlands te leren** om met goed gevolg het reguliere onderwijs verder te zetten. Deze afwijkingsaanvragen worden daarom doorgaans goedgekeurd. **Om de scholen en CLB's te ontheffen van deze administratieve belasting, lijkt het zinvol om een herziening van de toelatingsvoorwaarden te onderzoeken (de termijn van negen maanden dat leerlingen in een Vlaamse onderwijsinstelling mogen zijn ingeschreven, zou verlengd kunnen worden). De afwijkingsmogelijkheid op deze voorwaarde zou dan afgeschaft of strenger beoordeeld kunnen worden.** In het basisonderwijs is op 1 september 2006 de mogelijkheid tot afwijking afgeschaft maar is tegelijkertijd voor elke anderstalige nieuwkomer aansluitend op het jaar onthaalonderwijs een vervolgjaar voorzien.

Deeltijds secundair onderwijs: het onderwijs dat minder weken per jaar of minder lessen per week omvat dan bepaald voor het voltijds secundair onderwijs (zie definitie voltijds secundair onderwijs).

Gewezen anderstalige nieuwkomer: om tegemoet te komen aan de noden van de scholen die te maken hebben met een grote diversiteit in de populatie van anderstalige nieuwkomers, en waar de enen veel vlugger het Nederlands aanleren dan de anderen, wordt sinds 1 september 2006 in het basisonderwijs voorzien in de ondersteuning door middel van een vervolgjaar. Naast het 'echte' onthaalonderwijs voor één volledig schooljaar kan een ondersteuning geboden worden voor het vervolgjaar dat onmiddellijk moet aansluiten op het onthaaljaar.

Hoofdstructuur: dit is het niveau, soort onderwijs en soort programma waar de leerling les volgt: gewoon kleuteronderwijs, buitengewoon kleuteronderwijs, gewoon lager onderwijs, buitengewoon lager onderwijs, gewoon voltijds secundair onderwijs, deeltijds beroepssecundair onderwijs, deeltijds secundair zeevisserijonderwijs, buitengewoon secundair onderwijs.

Leren en werken: sinds 2008 wordt het deeltijds onderwijs georganiseerd volgens het stelsel van leren en werken. Deeltijds onderwijs is sindsdien een systeem met twee verbonden onderdelen, enerzijds leren en anderzijds werkplekleren. Het onderdeel leren kan een leerling volgen in een Centrum voor Deeltijds Onderwijs of bij Syntra. Voor het onderdeel werkplekleren gaat de leerling aan het werk of volgt een voortraject, een brugproject of een persoonlijk ontwikkelings-traject. Opzet van het stelsel van leren en werken is een voltijds engagement realiseren voor zo veel mogelijk jongeren, een traject op maat van elke jongere aanbieden en elke jongere een volwaardige kwalificatie aanreiken.

Nationaliteit: hiermee bedoelen we de nationaliteit zoals geregistreerd in het rijksregister.

Personen met de Belgische nationaliteit beschouwen we als Belgen, personen die niet de Belgische nationaliteit hebben beschouwen we als vreemdelingen of niet-Belgen.

Onderwijsnetten: traditioneel worden er drie netten onderscheiden: het Gemeenschapsonderwijs (met als inrichtende macht het Gemeenschapsonderwijs, een Vlaamse openbare instelling met rechtspersoonlijkheid), het gesubsidieerd officieel onderwijs (omvat de gemeentescholen, stedelijke scholen en provinciale scholen, als inrichtende macht achtereenvolgens gemeentebesturen, stadsbesturen en provinciebesturen) en het gesubsidieerd vrij onderwijs (georganiseerd op privé-initiatief, door een privépersoon of een privé-organisatie, de inrichtende macht is vaak een VZW).

Onderwijsniveau: indeling van het leerplichtonderwijs in kleuteronderwijs, lager onderwijs en secundair onderwijs.

Onderwijsvormen (opdeling in de 2e, 3e en 4e graad secundair onderwijs): het algemeen secundair onderwijs, het beroepssecundair onderwijs, het kunstsecundair onderwijs en het technisch secundair onderwijs.

Onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers: dit onderwijs heeft tot doel Nederlandsonkundige leerlingen die onlangs in België zijn aangekomen, op te vangen, hen zo snel mogelijk Nederlands te leren en hen te integreren in de onderwijsvorm en studierichting die het nauwst aansluit bij de individuele capaciteiten van deze anderstalige nieuwkomer. Het onthaalonderwijs bevat daarom eerst een onthaaljaar, waarbij de leerling gedurende een schooljaar intensief Nederlands krijgt. Na het onthaaljaar worden deze leerlingen verder ondersteund, begeleid en opgevolgd.

Persoonlijk ontwikkelingstraject: Persoonlijke ontwikkelingstrajecten zijn trajecten voor jongeren uit het deeltijds onderwijs die nog niet klaar zijn om te gaan werken. Ze kunnen er op eigen tempo werken aan een aantal vaardigheden.

Problematische afwezigheid: een afwezigheid waarvoor ofwel geen, ofwel laattijdig een geldige verantwoording (medisch attest, briefje ouders ...) werd ingediend. Bij dergelijke afwezigheden moet er een begeleiding opgestart worden, ook voor niet-leerplichtige leerlingen. Ongeacht het aantal problematische afwezigheden wordt van scholen, in samenwerking met het betrokken CLB, verwacht dat ze de leerlingen gedurende het volledige schooljaar intensief begeleiden. Als de school kan aantonen dat ze ernstige inspanningen geleverd heeft om de vastgelopen situatie te deblokken betekent dit dat, na overheidsverificatie, de leerlingen op 1 februari in aanmerking genomen worden voor toepassing van de schoolbevolkingsnormen en dat de leerlingen recht hebben op een officiële studiebekrachtiging.

Regelmatische leerling: leerling die voldoet aan de toelatingsvoorwaarden en die het geheel van de vorming van het leerjaar waarvoor hij is ingeschreven werkelijk en regelmatig volgt voor de volledige duur van het schooljaar, behalve in geval van gewettigde afwezigheid. Een regelmatische leerling komt in aanmerking voor financiering/subsidiëring, schoolbevolkingsnormen en voor het behalen van een officieel studiebewijs.

Studiegebied: een groep van structuuronderdelen op basis van een inhoudelijke verwantschap en, in het technisch en beroepssecundair onderwijs, eveneens op basis van een behoefte aan eenzelfde onderwijsinfrastructuur en een uitweg naar eenzelfde beroepssector.

Voltijds secundair onderwijs: het onderwijs dat aan regelmatische leerlingen wordt verstrekt gedurende veertig weken per jaar naar rata van ten minste achtentwintig wekelijkse lessen en rekening houdend met het maximaal aantal wekelijkse lessen vastgesteld in artikel 2 van het Koninklijk Besluit nr. 2 van 21 augustus 1978 tot vaststelling van het maximale aantal lestijden per week in het voltijds secundair onderwijs.

Vrije leerling: leerling die niet voldoet aan de voorwaarden van regelmatische leerling (zie definitie regelmatische leerling). De inschrijving van een vrije leerling is niet onderworpen aan door de Vlaamse overheid bepaalde normen en omvat dan ook uitsluitend een onderlinge overeenkomst tussen de betrokken inrichtende macht of de schooldirectie en de ouders of de meerderjarige leerling zelf. Een vrije leerling komt noch in aanmerking voor financiering/ subsidiëring, schoolbevolkingsnormen noch voor het behalen van een officieel studiebewijs. Een vrije leerling beantwoordt wel aan de bepalingen inzake de leerplicht op voorwaarde dat, zoals een regelmatische leerling, het geheel van de vorming wordt gevolgd.

Afkortingenlijst

AgODi: Agentschap voor Onderwijsdiensten

ASO: algemeen secundair onderwijs

BSO: beroepssecundair onderwijs

BuSO: buitengewoon secundair onderwijs

CDO: centrum voor deeltijds onderwijs

CLB: centrum voor leerlingenbegeleiding

DBSO: deeltijds beroepssecundair onderwijs

HBO: hoger beroepsonderwijs

KSO: kunstsecundair onderwijs

OKAN: onthaalklas (onthaalonderwijs) voor anderstalige nieuwkomers

PA: problematische afwezigheid

TSO: technisch secundair onderwijs

Overzicht van tabellen

Tabel 1: Overzicht van het aantal OKAN-leerlingen in het voltijds secundair onderwijs op 1 februari	8
Tabel 2: Overzicht van het aantal regelmatige OKAN-leerlingen op verschillende data doorheen het schooljaar	8
Tabel 3: Overzicht van het aandeel regelmatige OKAN-leerlingen ten opzichte van de totale schoolbevolking in het voltijds secundair onderwijs op 1 februari	8
Tabel 4: Overzicht van het aantal OKAN-leerlingen in het deeltijds beroepssecundair onderwijs op 1 februari	9
Tabel 5: Overzicht van het aandeel regelmatige OKAN-leerlingen ten opzichte van de totale schoolbevolking in het deeltijds beroepssecundair onderwijs op 1 februari	9
Tabel 6: Overzicht van het aantal anderstalige nieuwkomers in het gewoon basisonderwijs	9
Tabel 7: Overzicht van het aandeel anderstalige nieuwkomers t.o.v. de totale schoolbevolking in het gewoon lager onderwijs	10
Tabel 8: Overzicht van het totaal aantal anderstalige nieuwkomers in het basisonderwijs op verschillende data doorheen het jaar	10
Tabel 9: Overzicht van het aantal regelmatige OKAN-leerlingen in het voltijds secundair onderwijs op 1 februari volgens geslacht	10
Tabel 10: Overzicht van het aantal OKAN-leerlingen in het deeltijds secundair onderwijs op 1 februari volgens geslacht	11
Tabel 11: Overzicht van het aantal OKAN-leerlingen in het voltijds secundair onderwijs op 1 februari volgens leeftijd	11
Tabel 12: Overzicht van het aantal OKAN-leerlingen in het deeltijds secundair onderwijs op 1 februari volgens leeftijd	12
Tabel 13: Overzicht van de 10 meest voorkomende nationaliteiten bij OKAN-leerlingen op 1 februari	12
Tabel 14: Overzicht van de meest voorkomende nationaliteiten bij OKAN-leerlingen DBSO op 1 februari	13
Tabel 15: Overzicht van het aantal OKAN-leerlingen in het voltijds secundair onderwijs per provincie op 1 februari	14

Tabel 16: Overzicht van het aantal OKAN-leerlingen in het deeltijds beroepssecundair onderwijs per provincie op 1 februari	15
Tabel 17: Overzicht van het aantal anderstalige nieuwkomers in het gewoon basisonderwijs per provincie	15
Tabel 18: Overzicht van het aantal OKAN-leerlingen volgens onderwijsnet op 1 februari	16
Tabel 19: Overzicht van het aantal OKAN-leerlingen volgens onderwijsnet	17
Tabel 20: Overzicht van het aantal anderstalige nieuwkomers in het basisonderwijs volgens onderwijsnet	17
Tabel 21: Overzicht van het aantal meldingen van problematische afwezigheden bij OKAN-leerlingen in het voltijds secundair onderwijs.	19
Tabel 22: Overzicht van het aantal meldingen van problematische afwezigheden bij OKAN-leerlingen in het deeltijds secundair onderwijs.	20
Tabel 23: Overzicht van het aantal meldingen van problematische afwezigheden bij OKAN-leerlingen in het voltijds secundair onderwijs volgens leeftijd.	21
Tabel 24: Overzicht van het aantal meldingen van problematische afwezigheden bij OKAN-leerlingen in het deeltijds secundair onderwijs volgens leeftijd	21
Tabel 25: Overzicht van het aantal meldingen problematische afwezigheden bij OKAN-leerlingen in het secundair onderwijs volgens provincie	21
Tabel 26: Overzicht van de door de school gemelde oorzaken voor problematische afwezigheden bij OKAN-leerlingen in het voltijds secundair onderwijs	22
Tabel 27: Overzicht van aantal leerlingen dat doorstroomt binnen dezelfde school in het voltijds en in het deeltijds onderwijs.	23
Tabel 28: Overzicht van de doorstroming van leerlingen die het vorige schooljaar ingeschreven waren in OKAN volgens huidige hoofdstructuur	24
Tabel 29: Overzicht van de doorstroming van leerlingen die het vorige schooljaar ingeschreven waren in OKAN volgens huidige onderwijsvorm	24
Tabel 30: Overzicht van de doorstroming van leerlingen die het vorige schooljaar ingeschreven waren in OKAN volgens graad in het huidige schooljaar	25
Tabel 31: Overzicht van de doorstroming van leerlingen die het vorige schooljaar ingeschreven waren in OKAN volgens studiegebied in het huidige schooljaar	26
Tabel 32: Overzicht van de scholen die voltijds onthaalonderwijs organiseren in het schooljaar 2011-2012	27-28
Tabel 33: Overzicht van de scholen die deeltijds onthaalonderwijs organiseren in het schooljaar 2011-2012	28-29
Tabel 34: Overzicht van de basisscholen die onthaalonderwijs inrichten	29-48
Tabel 35: Overzicht van basisscholen die anderstalige nieuwkomers tellen per school en per scholengemeenschap	48

Tabel 36: Overzicht van de scholen en centra die OKAN organiseren volgens provincie	49
Tabel 37: Overzicht van de gewone basisscholen die onthaalonderwijs organiseren volgens provincie	49
Tabel 38: Overzicht van de scholen die OKAN organiseren volgens onderwijsnet	50
Tabel 39: Overzicht van de gewone basisscholen die onthaalonderwijs organiseren volgens onderwijsnet	50
Tabel 40: Overzicht van de gevraagde afwijkingen in het voltijds secundair onderwijs	52
Tabel 41: Overzicht van de gevraagde afwijkingen per (combinatie van) toelatingsvoorwaarde(n) in het voltijds secundair onderwijs.	52
Tabel 42: Overzicht van aantal keren dat een afwijking op een toelatingsvoorwaarde werd aangevraagd.	52
Tabel 43: Percentage OKAN-leerlingen voor wie een afwijking gevraagd wordt in het voltijds secundair onderwijs	53
Tabel 44: Overzicht van de gevraagde afwijkingen per (combinatie van) toelatingsvoorwaarde(n) in het deeltijds secundair onderwijs	53
Tabel 45: Overzicht van aantal keren dat een afwijking op een toelatingsvoorwaarde werd aangevraagd.	53
Tabel 46: Overzicht van de positieve en negatieve beslissingen over afwijkingen op de toelatingsvoorwaarden in het voltijds secundair onderwijs	54
Tabel 47: Overzicht van de positieve en negatieve beslissingen over afwijkingen op de toelatingsvoorwaarden in het deeltijds secundair onderwijs	54
Tabel 48: Overzicht van de motiveringen voor toestaan of weigeren van afwijkingsaanvragen in het voltijds secundair onderwijs	55-56
Tabel 49: Overzicht van de motiveringen voor toestaan of weigeren van afwijkingsaanvragen in het deeltijds secundair onderwijs	57

Overzicht van figuren

- Figuur 1: Vergelijking van de leerlingenaantallen voor de landen die sinds schooljaar 2007-2008 deel uitmaken van de top tien van meest voorkomende nationaliteiten in OKAN. 13
- Figuur 2: Vergelijking van de anderstalige nieuwkomers per provincie in het gewoon basisonderwijs over de schooljaren heen 16
- Figuur 3: Vergelijking van het aantal anderstalige nieuwkomers volgens onderwijsnet over de schooljaren heen 18

